

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-husásos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.
Nyitólár petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1909.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Péntek, április 30.

Mai számunk főbb közleményei:

- Uj választók.
- Függetlenségi kabinet felé.
- Hírdetés.
- A szép Kató szerencséje.
- Az új szultán európai körútja.
- Körorvos — diploma nélkül.
- Millán király szerelmel.
- A király beteg.

Ferenc Ferdinánd a válságban.

Arad, április 29

Mintha a Jókai keleti romanti-
kája szólna: úgy hangzik ötödik
Mohamed, az új török császár aj-
káról a vallomás, hogy hangja har-
minchárom évig néma, ő maga pe-
dig palota-fogoly. A trónt, a melyre
jutott, hosszú, lelket fásító rabság
előzte meg, a mely alatt, ha gondolt
is a jövőre pirkadására, ha álmo-
dott is a próféta zöld köpenyéről, —
a világnak nem szabad volt tudni
róla.

Ez a Keleten történt. De nálunk
is, a nyugaton van valami hasonló
ehhez. A trón várója nem fogoly, de
ajkának némának kell lennie mind-
arra nézve, a miben nekikésőbb dön-
tenie kell. Merev elzárkózottságban,
a magán-ügyek, a katonaelet és va-
dász-szórakozások rabságában kell él-
nie, nem lehet foglalkoznia a nemzeti
ügyekkel, egészen addig, amíg egész
súlylyal szakad rá az uralkodás gondja.

A régi, a közjog által is megokolt
hagyományon egy darabot változta-
tott a tegnapi, a mikor Ferenc Ferdi-

nánd trónörökös Wekerle Sándort, a
lemondott miniszterelnököt fogadta s
az audiencián Wekerle meghívás foly-
tán jelent meg. Nemcsak a szokatlan
voltánál fogva érdekes, de a jelentő-
ségére is elsőrangú politikai esemény
ez. Lehet ezt a körülményt a közjog
szempontjából magyarázni, mi előt-
tünk azonban inkább a kibontakozás
lehetőségének a biztosítása áll feladat
gyanánt, mintsem az illetékesség ke-
resése, de ha csupán ez utóbbit viz-
sgáljuk, akkor is arra a konkluzióra
kellene jutnunk, hogy jövőnk ér-
dekében igen nagyon szükségesnek
tartjuk, hogy a trón várományosa
kellőképen tájékozódott legyen politi-
kai viszonyaink, sőt hangulataink fe-
lől is Hisz eddig mennyi félreértésre
adott alkalmat az a feltevés, hogy Fe-
renc Ferdinánd főherceg nem érdeklő-
dik kellőképen Magyarország iránt
s ennek következtében ellenségeink
befolyása juthat hozzája és néhány
szálló mondás keletkezett afelől, hogy
mi lesz a trónörökös programja ve-
lünk szemben az uralkodás átvevé-
sének idején. Velünk — szemben és
nem mellettünk. Ausztriában a ma-
gyarelles áramlatok erősítésére szok-
ták volt emlegetni a trónörökös pátro-
nusságát s a reakció, az osztrák bi-
rodalmi hóbort titkos vezéréül hir-
dette Ferenc Ferdinándot. Ebből kö-
vetkezik, ha a vádak alaptalanok-
zak valljuk is, hogy a közvélemény-
nek örvidenie kell, ha a trónörökös
magyar államférfiak tájékoztatják.

Pár előzetes momentum még élénk

emlékezetünkben van, azonban hova-
tovább tapasztaltuk, hogy maga a trón-
örökös igyekszik eloszlatni a gyanút
és nagy súlyt fektet rá, hogy a ma-
gyar közönség az ő szándékai felől
és alkotmánytiszteletéről egyaránt tu-
domást szerezzen. A trónörökös buz-
galommal látott hozzá, hogy mindazt
megtanulja, ami őt nagy hivatása tel-
jesítésére képessé teheti, s így gon-
doskodott róla, hogy Magyarország
történelmi hagyományával együtt je-
lenkori aspirációit is befoglalja a
maga érzületkörébe, amint hogy más-
képpen majdan az alkotmányra teendő
esküje nem lenne lélekbéli cseleke-
det, hanem csak üres szó, amit pe-
dig feltételezni most senkinek sincs
joga. És éppen ez időszert különö-
sen fontos, hogy az osztrák ellensé-
geskedések idejében ott ne hivatkoz-
hassanak a trónörökösre, valamint a
mi belső ellenségeink se bizakodhas-
sanak, hogy alkotmányellenes csele-
kedetre a trónörökös támogatására
számíthatnak, amire különben több
feltevésre szokás hivatkozni.

Ferenc Ferdinánd főhercegnek a
válság ügyeibe való beleszólása két-
ségtelenül jelenti, hogy az aktuális
kérdésekkel is nagyobb mértékben fog-
lalkozik, mint eddig. Am éppen ezért
Wekerle miniszterelnök kétórás au-
dienciáját szerelnők inkább kedvező
momentumnak tekinteni. Ideszámítjuk
Andrássy Gyula gróf régebbi kihall-
gatását, amikor a trónörökös a vá-
lasztói reform felől informálódott. Fe-
renc Ferdinándnak most már okvet-

Önagysága migrénje.

Irta: Kelemenné Bertá.

Dobó Andor uri portáján halotti csönd
uralkodik. A szép háziasszony beteg: migrénje
van. Minden ember lábujjhegyen jár és sut-
togva beszél. A beteg ma még a szokottnál
is indulatosabb; irgalmatlanul kikerget min-
denkit a szobából. Hagyjanak neki békét a
sok kérdezősködéssel: ő az ellenséggel egyedül
akar megküzdeni.

Teljesen besötétített szobában a heverő
diványon fekszik. Haja ki van bontva és sűrű
pásmákban szétszórva a kanapé vánkosán.
Rendesen üde, kerek arca halálsápadt. Kari-
kakkal körülvett nagy sötét szemei lázasan
ragyognak; valami félelmes, vad kifejezés ül
e szemekben. Nyitott szája értelmetlen szava-
kat suttog.

Egyszerre mind a tiz ujját sűrű hajába
mélyeszi, vadul tépi, szagatja.

— Itt a pokol, itt a pokol! — lihegi lá-
zas ajakkal.

Dobó Andor szép csöndesen besurran.
— Hogy vagy, édesem? — kérdi rész-
véttel.

— Olyan jól, hogy majd megörülök...
— Végy be orvosságot, porokat, az orvos
is ajánlotta.

A szép asszony dühösen felugrik.

— Elmenj nekem az orvossággal. Éppen
jó kedvemben találsz!

A férj jónak látta visszavonulni.
Mert tudni kell, hogy Dobóné igazi wal-
kür-alak: magas, délceg, telt idomu. Karjai
szépek és a sok tennisz, meg tornászástól erős
izomzattal bírnak. A migrén nem türi a szo-
ros ruhát és Dobónén nincs egyéb egy vé-
kony reformnál, mely minden mozdulatnál
odatapad gyönyörű természetéhez. Vadul szá-
gul fel s alá, mint egy szép tigris a kalitká-
jában.

Ezalatt betér az udvarra két vigéc. Női fe-
hérneműekben és pongyolákban utaznak. Emelt
hangon kérdezősködnek az urnó holléte után.

— Pszt, pszt, csendesebben — suttog ré-
mülten Zsuzskó, a csinos szobaléda.

Az idősebb vigéc jovialis ember, ki göm-
bolyú arcával, gömbölyű kopasz fejével bil-
liárdgolyóra emlékeztet. Kedélyesen csipkedi
meg a Zsuzskó arcát.

— Soha se pisszegjen, galambom, hanem
vezessen be az asszonyához. Ha jó vásárt csi-
nálók, egy csinos kötényt kap. Elragadó kö-
ténykét. Nos, egy-kettő, miért haboz?

Zsuzskót csábitja az ígért ajándék, azon-
ban ismeri ilyenkor az önagysága hirtelen ke-
zejárását.

— Nem lehet bemenni instálom; a nacs-
csága beteg; kinozza a migrén.

— Ugy, migrén? Annál jobb, megmentem
önagyságát egy kellemetlen vendégtől.

Az ajtó felé indul.

— De instálom...
Zsuzskó hiába akarta visszatartani, a vigéc
egész kedélyesen félreléki és benyit egyenesen
a tigris barlangjába.

— Kezeiket sókolom! Asz'szolgája, — kö-
szön jó hangosan.

Dobóné megkövülten áll.

— Az ur ki? Hogy mer ide bejönni? —
kérdi indulatosan.

— Kérem ássan, én a Welder és Budie-cég
megbizottja vagyok Bécsből. Tessék, itt a kár-
tyám: Rózsahegyri Adolár.

A szép asszony kikapja kezéből a kártyát
és idegesen összetépvé, szétszórja a leve-
gőben.

— Most pedig, — mondja az ajtóra mu-
tatva, — kint tágasabb.

— Kérem, — feleli Rózsahegyri ur önére-
tesen — engem nagysádhoz utasítottak, min-
a helyi társadalom legelegánsabb tagjához. Tes-
sék megnézni a mintáimat, gyönyörű dolgaim
vannak.

— Semmi sem kell! Pakkoljon innen!

— Csak ezt az egy darabot — mondja
vigéc egész flegmatikusan. — Nos, mit szól
remek pongyolához? Ugy-e, nagyszerű? Ép
a nagyság istennői természetére van szabva.

len tudnia kell, hogy a reform csakis azon az alapon létesülhet, hogy a nemzetfontartó elem tulsulya biztosítva legyen és másfelől tudnia kell, hogy a közgazdasági fejlődés útját mesterkedéssel, erőszakoskodással és fenyegetésekkel elzárni nem lehet.

A közvetlenség ereje bizonyára itt is sikert fog érni. S a trónörökösre nem lehet közömbös, hogy jövő országainak egyikét, annak törekvéseit, céljait ne csak egyoldalú sugalmazások alapján ismerje meg s hogy az érdeklődés és jóakarát, amelylyel a mi ügyeink felé fordul, a magyarok teljes rokonszenvét szerezzék meg neki.

ÚJ VÁLASZTÓK.

Kiss András szabó, Kulpin Márton szatócs, Kádár István szabó, Krausz Arnold mag. hiv., Koch Sándor üz. vez., Kohn Márton keresk., Kämpf Emil szobaf., Krémer Alajos háztul., Kenderessy László asztalos, Kovács Sándor kávémérő, Kuttlik Sámuel gyógyszerész, Kaufmann Jenő mérnök, Kaszab Géza titkár, Kréz János gépész, Kárász Emil mag. hiv., Köhalmi Béla szatócs, Kenderossy Imre cimpfestő, Körmöczy Ferenc ker. segéd, Komor József cserepező, Kádár Arzén házt., Krizsán Lajos házt., Knöbel Ferenc szatócs, Katona István szatócs, Krisztov Péter földb., Koncsak Mihály esztrádia, Kurticzán Péter házt., Klein Elek házt., Korom Lajos vendéglős, Kiss Ernő lakatos, Kirilla Péter vállalkozó, Kalcsu Riszta házt., Koller Sándor földt., Kása Mátyas földt., Kása István földt., Kitka László házt., Kiss József földt., Kobél György földt., Kelemen István földt., Kiss András földt., idb. Kósa János földt., Kretzman Ferenc mészáros, Kauffer Zsigmond p. ü. titkár, Kőnczey Albert kat. tisztv., Kobányi Róbert ny. jöv. tisztv., Keller Lajos közig. gyak., Kass Gyula dr. közig. gyak., Katzer József fényképész, Láng János máv. fogalm., Lippert Béla p. tisztviselő, Landner József tanár, Laczkó Dénes lelkész, Lutiai Miklós mag. hiv., Lergyel Rezső tanító, Löbl Izidor üzletvezető, Láng József lakatos, idb. Lányi József pincemester, Lechner Adolf keresk., Lányi Marcel keresk., Leövey Leó színész, László Albert alkalm., Löwy Hermann bádogos, Löwy Ignác üzletv., Lichoring Béla hiv., Luy Imre házt., Lórencz Márton házt., Lőrinc Lajos cipész, Lehőz Sándor bérkocsis, Lengyel Gyula dr. ügyvédj., Leopold József raktárnok, Mányi Mózses hentes, Mátray József máv. felv., Mohaupt József máv. ellenőr, Molnár Sándor máv. felv., Megyessy Ferenc p. ü.

főispánné, K. grófnő és Sz. bárónő ömeltóságai is ebből rendelkeztek. Tessék idénézni: ugy-e, finom. Olyan mint a lehellet. Ez a finom esipkedés. Zum küssen! . . . Nagysádnak egész potom árban fogom számítani. Négy száz korona. Bugateh . . .

A beteg asszony magánkívül van a dühtől. A kezét tördeli, azonban kellő mérséklettel válaszol:

— Semmit sem veszek, érti? Semmit!

— O, kérem, tréfálni méltóztatik. Vagy talán a tulipánbetegség miatt? Ohó, az volt és nines! Az elegáns világ csak nálunk teszi most is a megrendeléseit. Auf Ehre . . .

Dobónának a szeméi szikráznak, melle csak egy libeg a felindulástól. Az ajtót kinyitja:

— Takarodjék!

— Kérem, kérem, csak ne izgassa föl magát. Velem lehet beszélni — teszi hozzá suttogva — tessék betenni az ajtót. Adok én részefizetésre is. A kedves férje semmit sem fog megtudni.

Ezalatt szemtelen arccal vigyorogva, egyre nteget. Most azonban betelt a mérték.

— Nekem ne integessen, nekem ne vigyorogjon, — mendja Dobóné, erős öklével rásapva az asztalra.

A segéd gyorsan kiugrik az ajtón. A vigéc

tisztviselő, Milosits Béla máv. hiv., Meiszner Ernő felügyelő, Michan János mag. hiv., Mészáros János kocsigyártó.

Kimaradnak: Landár József nyugdíjas, Lantos József háztulajdonos, Lenkei György festő, Löwi Ármin kereskedő, Lela József szatócs, Lenkei Antal építész, Láng Mátyas háztulajdonos, Lingurár György háztulajdonos, Lesch Lajos vállalkozó, Lekin György földtulajdonos, Lénárt Márton földtulajdonos, Molnár Károly magánhivatalnok, Marossi Miklós háztulajdonos, Maurer Mihály tanító, Mikhárdt Alajos háztulajdonos, Moravetz Elemér irattárnok, Mayer Sámuel ügynök, Mayer Róbert irodatiszt, Mistéth Zoltán háztulajdonos, Molnár Alajos háztulajdonos, Molnár János vendéglős, Maczek Rezső magánhivatalnok, Marberger Zsigmond ügynök, Melchner József fakereskedő, Mentchel Kálmán áll. felvigyázó, Modrián Márk postatiszt, Müller Gyula igazgató, Mezey Andor igazgató, Mayer János borbély, Michulin Virgil háztulajdonos, Münich Károly laktanyafelügyelő, Márton Ferenc asztalos, Melik János csizmadia, Malár Albert háztulajdonos, Müller József szabó, Milatinovics János jöv. tisztviselő, Moskovitz József háztulajdonos, Manity Sándor háztulajdonos, Mandl Ferenc háztulajdonos, Madár József háztulajdonos, Marta Mihály asztalos, Nagy Lajos vendéglős, Novák Adorján lelkész, Neuman Antal zongorahangoló, Novák Gyula borbély, Németh Mihály háztulajdonos, Nyarai Antal színész, Nagy Mihály kertész, Neubauer Odön művezető, Neuman Ábris gyógyszerész, Nagy Ferenc háztulajdonos, Nagy András háztulajdonos, Ottovay József mérnök, Ohnheiser Henrik főmérnök, Ott József kereskedő-segéd, Orményi Gyula órás, Ordódy János földtulajdonos, Popovics Dénes háztulajdonos, Pap Imre köteles, Popeszkú Izidor ügynök, Pop Ferenc nyugdíjas, Prókay Mihály főellenőr, Pohl Károly magánhivatalnok, Picka Ferenc háztulajdonos, Pap Mihály nyugalmazott bíró, Pfeifer Sándor kőműves, Palla Jenő tanár, Pfeil Béla lakatos, Polik Oszkár áll. felvigyázó, Przibran Béla mérnök, Pziskin Antal borbély, Pintér-Paufik lelkész, Pintye György háztulajdonos, Popovics Teofil sütő, Paulisch Ede művezető, Pántik János háztulajdonos, Pál Lajos mozdonyvezető, Papp Lajos mozdonyvezető, Papp Pál hentes, Pácsik István földtulajdonos, Pácsik György földtulajdonos.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Vita a feminizmusról. Érdekes vitában lesz része az aradi közönségnek Glücklich Vilma előadásán, melyet általános kívánságra május 2 án nem mint hirdették délután, hanem délelőtt fél tizenegy órakor tart meg, a délutáni hangversenyre való tekintettel. Jegyek előre válthatók ifj. Klein Mór, Weisz Leó, Kerpel Izsó és Bloch H. papirkereskedéseiben és a Nőtisztviselők egyesületében 2, 1 korona és 60 fillérért.

impertinens pofát vágva, rosszalólag csóválja a fejét.

A beteg asszonyt ez a viselkedés teljesen kihozta a sodrából. Odaugrik mint egy furia Rózsahegyi urhoz; vállon ragadja, istenesen megrázza; egyet fordít rajta és elkezd püfölni a hátát.

— Nesze neked, te szemtelen, vigyorgó vén majom, te! S most már mars ki az ajtón!

Ezzel formaliter kilöki a vigéct. Az ajtót mérgesen becsapja, hogy zug bele az egész ház.

A nagy kedélymegrázkódtatás után egy percre megszűnt a felindulás okozta düh. A szép asszonyt egy állt a szoba közepén, mint egy sóbálvány. Szégyelte magát. Az erkélyről hangokat és jóízű nevetést hall. Az ablakhoz megy.

— Na, én szépen jártam, meséli Rózsahegyi ur a segédjének — te, mit képzelsz: kidobolt a hátamon. Sőt, mintha piciny lábának a nyomát is éreztem volna. Nagyszerű egy asszony. Klasszikus eset. Te, vén majomnak nevezett. Brühaha!

— Ugy kellett neked te szemtelen vén majom. Mit alkalmatlankodtál annyit?

Függetlenségi kabinet felé.

Justh és Tisza audienciája.

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, április 29

Jelentékenyebb fordulat ma ugyan nem állott elő a politikában, de a nevezetes eseményekre való készülődés meglátszik a mai nap krónikáján. Mind valószínűbbé válik, hogy a koalíció felbomlásával a függetlenségi párt veszi át a kormányt. A 48-as párt vállalja a választóreform keresztülvitelét az Andrássy-féle pluralitás nélkül, de biztosítani akarja az önálló jegybankot lehetőleg már 1911-re. Ehhez a programhoz különösen Justh Gyula akarja a király beleegyezését nyerni és ezért a jövő hét elején ő fog először a király előtt megjelenni. A házelnök ma igen sokáig tanácskozott Wekerle Sándor miniszterelnökkel; természetesen az audienciáról volt szó az államfértiak között.

A mai nap érdekes eseményeiről itt következik fővárosi tudósítónk jelentése:

A kormány felmentése.

A hivatalos lap mai száma a következőket jelenti:

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1909. évi április 27-én Bécsben kelt legfelső elhatározásával a magyar összes miniszteriumnak hivatali lemondását kegyelemben elfogadni és egyuttal meghagyni méltóztatott, hogy az egyes miniszterek hivatalos működésüket további legfelső elhatározásáig folytassák.

Budapesti tudósítónk jelenti: Egyes politikusok véleménye szerint ez a hivatalos közlés, mely különbözik az eddigi hasonló tárgyaktól, a kormány közbenjárására történt ebben a formában. Eddig ugyanis az ideiglenes megbízás alkalmával azt szokta mondani a hivatalos lap, hogy „a király megbizta a lemondott kormányt az ügyek tovább vezetésével”. Vagyis: nyíltan és hivatalosan ügyvezetőkként szerepeltek a lemondott miniszterek. Ezt azonban a jelenlegi kabinet elakarta kerülni és így került a hivatalos lapba a fönti formula.

Olyan jóízűen nevetett, hogy tarka kendőjével alig győzte letörölni a zsiros arcán végig gördülő könnyeket. Nagyszerű asszony! Egy haragos istennő — hallatszott vissza még a kapuból is.

Dobónának e látvány hatása alatt halvány arca lassan pirulni kezdett. A vér rendes forgása visszatért. Ajkai közül kivillantak fehér fogai. Mosolygott. A mosolyt követte az a jóízű, ropogós nevetés, mi a gerlebugásra emlékeztet. Kacagott teljes lelkéből, torkaszakadtából.

E szokatlan hangra minden oldalról megnyílik az ajtó és vidám arcok mutatkoznak. Első az aggódó férj, Zsuzskó, stb.

— Gyorsan, gyorsan, szaladjatok, hívjátok vissza a vigéct. Megakarom traktálni, vásárolni akarok tőle. Meggyógyította a fejemet. Hallod: meggyógyította a fejemet — mondta a férjének és vidám nevetéssel a nyakába ugorva, végig cepperlizett vele a sima parietten.

Zsuzskó, Pendzsi, Feri hárman négy felé szaladnak és úgy keresik a vigéct.

Dobó Andorné este ezt írta a naplójába: „Ha migrénben szenvedsz, verj meg egy vigéct; azonnal meggyógyulsz az emóció-tól.”

Wekerle Justh Gyulánál.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma felkereste Justh Gyula házelnököt és vele öt negyedóra hosszat tárgyalt. A két államférfi tanácskozása kizárólag a helyzetről és a kibontakozás módjairól szólt. Justhnak egyébként lesz alkalma álláspontját nemsokára a király előtt is kifejteni, mert kedden már kihallgatáson jelenik meg a király előtt.

A függetlenségi kormány.

A függetlenségi párt bankesortjának lapja, a M. . . g ma esti számában ezeket írja:

Kossuth Ferenc pártvezért a függetlenségi képviselők közül többen felkeresték, köztük Holló Lajos is. A függetlenségi képviselők élénken vitatják a politikai helyzetet úgy a pártkörökben, mint a megszokott vacsorázó-helyeken. *Kossuthnak szilárd és rendíthetetlen állásfoglalása az egész pártot lelkesedéssel tölti el. A pártnak az a kívánsága, hogy a függetlenségi párt mint többség saját felelősségére vezesse az ország ügyeit, valósítsa meg haladéktalanul a választói reformot, de egyúttal az önállóbanknak 1910. végére leendő felállítására nézve is intézkedjék. A koalíció fenntartását a párt egyhangulag visszautasítja, minthogy a 67-esek nyíltan az önálló bank ellen foglalnak állást. A bankkérdésben már az uralkodónak sincs erős ellenzése és így a pártnak sikerülni fog öt álláspontjáról eltéríteni. A választóreformot a függetlenségi párt a párt nagy érdekeinek megvédelmezésével, de a pluralitás nélkül kívánják megoldani. Kossuth miniszterelnökségét pedig minden oldalról elengedhetetlennek tekintik.*

A választótörvény megvalósítása.

A politikai helyzetnek alapos ismerője, a függetlenségi pártkör egyik vezéregyénisége ezeket mondta a válságról:

— Kétségtelen, hogy a válság megoldásában, minden más kérdést lenyugozva, előtérbe nyomult a választói jog. A választó jogot a függetlenségi párt a saját képre, programjának diktandójára akarja megvalósítani. Ez a program teljesen azonos a trónbeszédben foglalt királyi követeléssel. *Egyenlő és általános is, községenkénti is és titkos is.* Ez a választójog teljesen fűdi a király által előírt mértéket. A függetlenségi párt, kivált a most lezajlott események után, nem látja létét biztonságban olyan választói joggal, amely a néppárt vagy az alkotmánypárt megerősítésére alkalmas. Ha nem adatik mód, hogy ezt a javaslatot Kossuth tábora terjessze az országgyűlés elé, úgy, biztosan mondhatom, az elintéztett válság itt van újra.

Megerősíti ezt a véleményt a N. P. Journal következő hira:

A függetlenségi párt klubjában azt az ideát vetették föl, vajjon lehetne-e a parlamenti nehézségek elhárítása céljából a koronával új paktumot kötni. Amde ez a paktum nem az egyesült pártokkal, hanem tisztán a korona és a függetlenségi párt között jöjjön létre. A paktum alapja ez volna:

A király garantál az önálló bank később történendő fölállításáért, ellenben a függetlenségi párt biztosítja a felséget, hogy a választási reformot még az Andrássy-féle választási reformnál is szélesebb alapon viszi keresztül.

Kossuth Ferencet erről a tervről értesítették, aki érdemben nem tett semmi megjegyzést a tervhez. Altalánosságban azonban ezeket mondotta:

— Iparkodtam meggyőzni a felséget arról, hogy a mi pártunk egy gubernamentális párt. Az uralkodó feleleteiből pedig azt a meggyőződést nyertem, hogy ha a párt türelemmel és idegesség nélkül várja meg az időt, akkor minden kívánságuk teljesül. De szorgalmazni semmit nem szabad.

Tisza István szereplése.

Azok a politikusok, akik a király elé fognak járulni, május első napjaiban kezdik meg a kihallgatások sorozatát. A legelső egyike Tisza István gróf lesz. Őt a kormány hír szerint azért ajánlotta, hogy új választások esetén szerezzon pártot és vegyen részt az alkotmányos küzdelemben. Azt hiszik, hogy Tisza új választáson tekintélyes számú mandátumot tudna szerezni, amelyekkel aztán segíthetné a kibontakozási akciót. Érdekes, hogy Apponyi gróf erre vonatkozólag így nyilatkozott:

— Most látom csak, hogy nagy hiba volt a régi szabadelvűpártot elsöpörni.

Politikai körökben nagy feltűnést kelt Tisza István gróf meghívása a királyhoz. Apponyi Albert gróf tegnap este a függetlenségi pártban kijelentette, hogy Wekerle miniszterelnök a 67-es politikusok közül Tiszát első sorban ajánlotta meghallgatásra. Egy volt szabadelvűpárti országgyűlési képviselő, aki ma is Tisza István intimusai közé tartozik, a következőket mondta:

— A Nemzeti Társaskörben élénken tárgyalják Tisza meghívását a királyhoz. Tisza most is korrektül fog viselkedni. Meg fogja mondani a királynak, hogy ő a maga részéről most nem kíván politikai akcióba bocsátkozni és azt fogja tanácsolni a felségnek, hogy kormányozzon tovább a jelenlegi kabinettel és a koalícióval és ennek lehetővé tételére adjon némi katonai engedményeket.

Politikusok nyilatkozatai.

Egy függetlenségi-párti vezető politikus, a ki audienciára megy a király elé, a Nap munkatársának ezeket mondta:

— Május első napjaiban megkezdődnek a kihallgatások. A felség elé járulok én is. A függetlenségi párt vezetési szájából meg fogja hallani a felség, hogy magyar bank nélkül békés kormányzás lehetetlen és legilletékesebb kézből garanciát fog nyerni, hogy a nemzet életbevágó kívánságának teljesítése esetén a függetlenségi párt többsége, mint gubernamentális párt a királylyal egyetértésben és békében fogja intézni az ország ügyeit. Megcsináljuk az általános választói jogot demokratikus alapon, ami a felség intencióinak is megfelel, de a bankküzdelmet nem szerelhetjük le.

Ugyanez a politikus kijelentette, hogy a trónörökös előtt Wekerle csatát nyert Krisztofflyékkal szemben. Neki — ugymond — közvetlen tudomása van arról, hogy a trónörökös szimpátiáját sikerült felkelteni a magyar követelések iránt.

Rátkay László, függetlenségi képviselő így nyilatkozott egy hírlapíró előtt:

— Nem tartok azokkal, akik nehéznek mondják a helyzetet. Ha a felség most nem is bizza meg a pártot kormányalakítással, hanem másképp experimentál vagy feloszlatja a Házat, mi várhatunk türelemmel. Az ország mellettünk van. A választóreformot is megcsináljuk, persze pluralitás nélkül, mert ez sohase kellett a függetlenségi pártnak, de a bankkérdésben megoldás nélkül egy lépést sem tehetünk.

Fried Lajos 48-as képviselő hasonlóképen nyilatkozott:

— Az önálló bank nélkül — ugymond — nincs békés kibontakozás. Ezt ma nem palotaforradalmárok hirdetik, hanem az egységes függetlenségi párt. Andrássyék és a néppárt megcsinálják a konzervatív ellenzékét, amelylyel szemben fog állani a liberális és demokratikus reformokat csináló függetlenségi párt. Nonszensznek látszik ugyan, hogy kormányra kerüljenek egy reménybeli közjogi alap hirdetői és a létező közjogi alap hívei ellenzék be-

szoruljanak. De ez csak látszat. Ha a 67-esek az ország védelmére és gazdasági okokból végélnak tekintik a 67-es közösséget, ezt a meggyőződésüket a 48-as program uralomra jutása esetén is képviselhetik.

Egyenlenségek a függetlenségi pártban

Egy más forrás szerint a függetlenségi pártban nincs olyan egység, aminőt a fenti nyilatkozatok feltüntetni akarnak. A függetlenségi párt ama tagjai, akik a bankkérdésben radikális magatartást tanúsítanak, szükségét látják annak, hogy a párt újabb értekezletet tartson. Az értekezlet célja: végleges állást foglalni az önálló bank mellett, nehogy a párt esetleg fait accompli elé álltassék. Fölmerült az az eszme is, hogy Justh Gyula, mint házelnök, hívja össze a képviselőházat és a függetlenségiéket ott hozzanak határozatot.

Kossuth környezetében hír szerint felvannak habarodva a bankesort magatartásán. Azt mondják, hogy Kossuth nem érdemli azt az eljárást, amelyben részesítik. Nyíltan biztosítják bizalmukról, tényleg pedig folyton ellene dolgoznak és keresztezik akcióit. Így nem lehet dolgozni. Különösen azért neheztelnek, hogy a bank-esort a párt hétfői értekezletén, mikor Kossuth hívei is jelen voltak, meghuzta magát és csak most ad életjelt, amikor Kossuth hívei elutaztak. Kossuth, azt mondják, nem hajlandó ezt a taktikát túrni és hamarosan alkalmat fog keresni, hogy végét vessen. Aki nem akarja követni, az vonja le a konzekvenciákat.

Az alkotmánypárton nagy megütközéssel látják azt az agitációt, amelyet a függetlenségi pártban Andrassy Gyula ellen folytatnak. Az a felfogás a pártban, hogy minden tekintetben azonosítják magukat Andrássyval és nélküle a párt semmit sem tesz.

A függetlenségi pártkörben.

A függetlenségi képviselők nagy része a mai nap elhagyta a fővárost abban a reményben, hogy a válságot úgy fogják befejezni, hogy a függetlenségi párt egymagában veszi át a kormányt és a koalíció felbomlik. A párt helyiségében ma este már igen kevesen voltak és a miniszterek közül sem jelent meg Kossuth Ferenc, akit pedig nagyon vártak.

(Apponyi nyilatkozatai.)

Korán ment fel a pártkörbe Apponyi Albert gróf és az ő ismert tartózkodó modorában alig beszélt az aktuális kérdésekről. Amidőn az egyik képviselő azt a kérdést intézte hozzá, hogy egy új választás esetén milyen kilátásai vannak a függetlenségi pártnak, Apponyi így felelt:

— Biztosan hiszem, hogy egy új választás alapján a függetlenségi párt legalább is olyan számban jönne be a képviselőházba, mint mostan. Igaz ugyan, — jegyezte meg, — hogy én fizikai tekintetben nem tehetném meg azt, amit a Tisza-féle választásoknál tettem. Sokkal öregebb és testileg sokkal fáradtabb vagyok. Akkor legalább 200 helyen agitáltam s ugyszólván csak a vasuti kupéban aludtam. Bizony ezt most nem tehetném meg ilyen mértékben.

(Justh Gyula a megoldásról.)

Apponyi ezután elhagyta a helyiséget és most Justh Gyula vette át a szót, aki már előbb is a teremben volt.

Justh, Holló és társainak zajos helyeslése mellett kijelentette a következőket:

— A függetlenségi pártnak most feltétlenül át kell venni a kormányzást és pedig az általános titkos választói jog alapján, melyet ennek a pártnak kell megteremtteni. Min-

den konventikulumtól távol kell tartani magunkat, nehogy az a látszat keltessék, mintha ama esetleges kötelezettségeket, melyeket Kossuth a koronával szemben magára vállalt, a pártnak egy része nem fogadná el. A pártnak egységesnek kell lenni úgy kifelé, mint befelé.

Arra a kérdésre, hogy megkapta-e már a királyi meghívót, így szólt:

— Még nem, de biztosra veszem, hogy a jövő hét elején meg fogok jelenni őfelsége előtt.

A többi pártkörökben ma oszontes élet volt.

A király beteg.

Nem jön Budapestre.

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, április 29.

A budai várpalota felséges gazdája — mint már megállapítható — csakugyan nem jön el magyar fővárosába. Őfelsége gyengélkedik és ezért Bécsben marad és ott intézi el az ország sorsát. A miniszterek és a kihallgatásra rendelt államférfiak a Burgba hajtának a magyar házból és a budai palota üresen fog állani még jó hosszú ideig. A király öreg ember, s a legkisebb meghülés is megviseli. Kossuth Ferenc elmondotta a függetlenségi pártkörben, hogy őfelsége gyengélkedő állapotára való tekintettel a politikai kaoszt eloszlatását nem szabad siettetni, de az egész és félhivatalosok sietnek a cáfolással.

Az egyik például így ír: Félhivatalosan jelentik: Egyes lapok ma azt a hirt közlik, hogy Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter a függetlenségi pártkörben azt mondotta, hogy a politikai válsággal kapcsolatos kihallgatásokat ő felsége gyengélkedése késlelteti. Illetékes helyről felhatalmazták a „Budapesti Tudósító“-t annak kijelentésére, hogy ez a nyilatkozat nem történt meg. Kossuth Ferenc nem mondotta azt, hogy ő felsége gyengélkedik. Különben is az egész este folyamán a beszélgetések során egyetlenegyszer sem nyilatkozott ő felségéről, vagy említette ő felsége személyét.

A másik cáfológép ekként ontja a szavakat: Bécsből jelentik: A király gyöngélkedéséről szóló híreknek nincs semmi alapja. A király ma nyitott kocsiában Schönbrunnból a Burgba hajtattott, hol a perzsa követet fogadta és aztán általános kihallgatásokat adott.

És mindezekkel szemben egy harmadik forrás mint pozitívumot állapítja meg, hogy a király a napnak legnagyobb részét ágyban tölti el.

A Napnak teljesen megbízható bécsi forrásból azt jelentik, hogy a király beteg. Még pedig már napok óta beteg. A múlt hét elején, mikor a Károly főherceg emlékére rendezett kiállítás megnyitotta, már gyengének érezte magát. Sétakocsizásra ment és ekkor tulságos meleg köpenyvet adtak reá. Átizzadt teljesen és hazatérve a Burg hűvös folyosóin meghült. Udvari orvosa Kerzl dr. szigorú dietát irt elő, nem szabad a szobát elhagynia és legtöbbszörre az ágyban fekszik.

Ugyanez a forrás azt is jelenti, hogy a király nem jön Budapestre. A Bud. Tud. a napokban azt írta, hogy a budai várpalota termeit elzárták a látogató közönség elől. Ez nem azért történt, mert a király készülődött a magyar fővárosba, hanem Gizella főhercegnő szándékozott néhány napi budapesti kirándulást tenni. Ez is elmarad és a palota termeit újra megnyitják.

Milán király szerelmei.*

Koronát a szerelemért.

*

A király, hogy biztosítsa Szerbia jövőjét, az ország összes kiváló férfait értekezletre hívja össze, tekintet nélkül pártállásukra. Új alkotmányt dolgoz ki velük, népe számára. A nemzet ujjongva fogadja az alkotmányt, de még nem elég művelt, hogy megértse azt. A király látja, hogy zavarok keletkeznek. Oroszország haragszik és a monarchia cserben hagyja. A hangulat olyan, hogy a király nem veheti el szerelmesét (Jevremovics asszonyt), mert egész nemzete fellázadna. A kormány lemond és senkisémet akarja vállalni új kormány alakítását.

A kocka a király javára fordult. A vostoeki követ, miután beutazta az országot, belátja, hogy a dinasztia népszerűsége ellen hiábavaló volna a küzdelem.

Amint visszatért Szingidunba (Belgrádba), jelentést készített, melyben kérte kormányát, hogy hívja őt vissza, mert a játszmát itt elvezítette.

A jelentés szerkesztése közben, a királyi palotából gárdista jelentkezett, aki levelet hozott a királytól. A felség a levélben arra kérte a követet, hogy mielőbb láte-gassa meg.

A követ sietve felvette díszruháját és azal a tudattal ment a palotába, hogy kínos beszélgetés vár reá.

A szolgálattelvő adjutáns azonnal a király elé vezette, ki szeretetreméltó mosolylyal sietett elébe:

— Igen kedves excellenciádtól, hogy ilyen hamar eleget tett kéréssemnek. Nagyon fontos ügyben szeretném tanácsát kérni.

— Amennyire erőmtől telik, felséged rendelkezésére állok.

— Kérem, mielőtt rátérnék az én dolgomra, vessünk egy pillantást az előzményekre. Ön jól tudja, hogy az ön császára jelenleg haraggal eltelve gondol reám és dinasztiamra. Ez különben ősi szerencsétlenségünk. Dinasztiam megalapítása óta, országom ellentétben áll legtermészetesebb protektorával, az önök császári házával.

— Oh, felség, ez...

— Kérem, rövid leszek. Három ősmet ölték meg ismeretlen gyilkosok. Dinasztiamból egyetlen uralkodó sem halt meg természetes halállal. Minden gyilkosságról ismeretes, hogy a gyilkos kezét a vostoeki kar vezette.

— De felség...

— Kérem, én nem akarok önnek gorombaságokat mondani, de meg kell tudnia, hogy én is tisztán látok. Tíz év óta kerülget engem is ez a véres árnyék és tíz év alatt tizenöt alkalommal kíséreltek meg ellenem merényletet. Sőt tudom, hogy miről van szó. Én nyíltan megmondom, hogy az ön császárával szemben a szomszédos monarchia barátságát kerestem. Figyeljen ide, kérem. Nem mint király és követ, de mint két gentleman intézzük el ezt az ügyet. A tíz éves harc után, mondja meg nyíltan, ki győzött: a vostoeki akarat-e, avagy én?

— Felsőged.

— Ne nevéssen így, mert mint uri ember akarok az uri emberrel beszélni.

— Nos, hát ön Aemilián Aemiliánovits (Milán), a játszmát megnyerte. Eppen ma óhajtottam kormányomtól visszahívásomat kérni.

— Nem fogja ezt megtenni, Iván Ivánits. Elégge uri ember vagyok, hogy beismerjem: az én győzelemem pirruszi győzelem volt. Ennek a győzelemnek árát nemzetemmel fizetetté meg az ön uralkodója. És ezt nem akarom. Az én törekvésem, hogy a szomszédos monarchiával egy uton haladjunk, hiábavaló volt. Ennek az én nemzetemnek rokonszenve csak a testvér vostoeki nemzet felé fordul és azonkívül be kellett látnom, hogy csalódtam a monarchia barátságában. Biztosítani akarom fiamat, hogy az ő utja ne legyen golgota-ut, mint az enyém volt.

A követ felugrott. A király intett.

— Legyen nyugodt, Iván Ivánits. Egy titkot mondok el, amiről ebben az országban

csak két ember tud. Hiszi-e ön, hogy ha én széttepem a monarchiával kötött szerződést és lemondok, hogy akkor az ön császári háza fiamat védelmébe veszi és megmenti ettől a keserves harctól?

— Ez esetben, monsieur, garantálni tudom, hogy fiát uralkodóm, mint édes gyermekét fogja a trónon támogatni.

A király íróasztalához lépett és egy lepecsételt levelet vett elő.

— Akkor e levelet, uram, megbízható kezekkel juttassa az ön császári urához!

— Személyesen fogom e levelet ő felségének átadni.

A követ keze, amint a levelet tartotta, megremegett az izgalomtól.

— És most az én magánügyemről beszéljünk.

A király halászápadttá vált és egy székbe kellett hirtelen megkapaszkodnia, hogy el ne essék.

— Az istenért, felség, mi történt önnel?

— Semmi, vele jár a verejtékezés a golgota-uttal. Ez a legnehezebb, amit most kell elmondanom.

A király szemeibe könnyek gyűltek és fogai összeverődtek.

— Iván Ivánits, én szegény ember vagyok; amint lemondok, azonnal Párisba akarok költözni és mint volt király, mint egy uralkodó atyja, nem élhetek hónapos szobában. Kisebb palotát kell bérelnem és berendeznem. Fiam civillistája elég csekély, ahhoz nem nyulhatok. Tehát...

— Oh, felség, hiszen az ön császárom...

Nem értett meg, Iván Ivánovits... Nem ezt akarom én mondani. Nagybátyámról maradt reám két birtok, melyek évenként százszázötvenezer frankot jövedelmeznek. Ezeket szeretném eladni. Az ön hazájában a milliósok között bizonyára van, ki ezt az tizletet hajlandó volna megkötni.

— Azt hiszem, felség, hogy felesleges volna eladni ősi birtokait. Gondoskodni fogok róla, hogy a birtokokra négy millió kölcsönt kapjon, amely elég a berendezkedésre és a megélhetésre is. Addig, míg ezt garantálhatom, felséged számára biztosítva lesz megfelelő jövedelem.

— Köszönöm, Iván Ivánovits. Így jobb is, ha nem kell megválnom ősi birtokunktól. Köszönöm. Szerencsés utat, mielőbbi viszontlátásra!

A király úgy érezte, hogy lelkéről súlyos gond távozott el.

— Szabad vagyok végre! — kiáltott fel és örömmel sietett magánlakosztályába, hol Moravia legszebb asszonya éppen a tükör előtt ült és öltözött:

— Végre, Isten és ember előtt nőmmé leszel!

— A kormány beadta a derekát és hozzájárul?

— Nem kérdezem! Pár hét múlva nem köt semmiféle tekintet. Lemondok a trónról fiam javára és Párisba fogunk költözni, mint férj és feleség.

— Lemondasz, Aemilián?

— Igen, te érted!

Az asszony felugrott. Hollófelete haja kibomolva omlott sarkáig alá. Szemei villogtak az indulattól, olyan volt, mint egy haragvó királynő:

— Te férfi vagy, Aemilián? Egy nőért elhagyod királyi trónodat?! Pfuj! Tudd meg: egy királynak voltam szeretője, de száműzött világcsavargónak nem lehetek a felesége!

TANÜGY.

(-) Az aradi állami elemi népskolák gondnoksága április hó 30-án (péntek) délután 5 órakor a város háza tanácstermében ülést tart. Tárgysorozata a következő: Elnöki jelentés. Az évről vizsgálatok idejének megállapítása. A Csutora-utcai állami elemi népskola 6 osztályúvá való fejlesztése. Igazgatók jelentés tetele a szünidei nagytakarításra és javításokra vonatkozólag. Gizella-utcai állami iskola igazgatójának előterjesztése a gör. kel. hitoktató tiszteletdíja tárgyában. Javaslat a gáji kézimunka tanítónő alkalmazása tárgyában. Indítványok.

* Ujabb részlet Georgevics Vladen dr., volt szerb miniszterelnök, szenzációs politikai regényéből.

Az új szultán európai körútja.

A törökországi események.

Távirati tudósítás.

Arad, április 27.

V. Mohamedről. Törökország új szultánjáról, csupa jó híreket hoz a táviró. A szultán mérsékli az udvartartás eddigi rengeteg költségeit, bejárja birodalmát, sőt ellátogat Európa nagyobb fővárosaiba is Szombaton alakul meg az új kormány; nagyvezér *Gazih Muktar* basa lesz, a többi miniszter nagyrészt ismert nevű ifjú-török politikus.

A reakció természetesen most sem szünt meg harcolni az új szultán és az ifjú-törökök ellen. Egy trónkövetelő herceg szervezi őket és főleg Kis-Ázsiában fegyverkeznek erőteljesen. Uglátszik, az új Törökországnak még sok megpróbáltatáson kell keresztül-mennie.

A törökországi eseményekről ma a következő távirataink számolnak be:

Az új szultán.

Bécsből jelentik: Bécsi diplomáciai körökben azt hiszik, hogy a nemzetközi szituáció a konstantinápolyi trónváltás folytán meg fog erősödni. Az utolsó nemzetközi intézkedések, amelyeket Törökország fogadatosított, főnállanak. Az ifjú törökök kívánsága, hogy az új szultán, akit harminc esztendeig fogva tartottak, Európa levegőjét teljes erővel magába szívja. Biztosra veszik, hogy V. Mohamed az európai udvaroknál látogatást fog tenni már a közel jövőben. Mindenek előtt persze arra kell törekednie, hogy a saját országát és népét ismerje meg, minthogy ezideig ezt megtenni nem igen volt módjában. Az első útja valószínűleg Macedonia lesz, azután pedig Törökország nagyobb városai felé veszi az útját.

Konstantinápolyból táviratozzák: Egy ifjú-török vezér a szultánról ezeket mondta:

— V. Mohamed a legjobb benyomást tette reám. Szónoki tehetsége meglepő, minden nyilatkozatát változás nélkül le lehetne nyomtatni. Mikor bátyja detronizálását megtudta, így szólt:

— Hibámon kívül sokat szenvedtem bátyám miatt. Minthogy azonban a nép is sokat szenvedett, szívesen türtem.

— A szultán — folytatta az ifjú-török vezér — igen egyszerű, határozottan jó ember, akiben nincs semmiféle abszolutisztikus hajlandóság és nem is gondol arra, hogy a régi kényuri szellemben uralkodjék. Maga is elítéli az abszolutizmust. Azt akarja, hogy a szultán szabad ember legyen és hogy az alkotmány keretében uralkodjék. Távol akarjuk tartani a pártoktól és ez az oka annak, hogy a hadsereg fővezére visszautasította az új szultánnak azt a kívánságát, hogy nála udvari, vagy hadsegédi szolgálatot vállaljon. Az udvartartást európai módon fogjuk berendezni és gondunk lesz rá, hogy az eddiginél kevesebb pénzbe kerüljön.

Konstantinápolyból jelentik: A Szerveti Funun értesülése szerint a szultán a szelamlíkot a [Szófia-mecsetben tartja. — A Szerveti Funun szerint *Lutfi bey* külügyminiszteriumi főtitkár és volt budapesti főkonzult, az ismert író, nevezték ki a szultán első kamarásának és *Halik Fia beyt* a porta megbízottját a dohányjövédéknél a szultán első titkárává.

Abdul Hamid Szalonikiben.

Szalonikiből táviratozzák: *Abdul Hamid* az éjjel 11 órásszony és két herceg kíséretében, valamint volt udvartartásának hat tagja különvonaton ideérkezett. A pályaudvaron, melyet katonaság zárt el, több funkcionárius és *Robilant* basa várták. Innen egy lovascsapat a Sedes-fürdőhöz vezető ut mentén fekvő *Allatini-villába* kísérte, ahová internálták és szigorú katonai őrizet alatt tartják.

A Villa Allatiniról, amely a trónjától megfosztott szultán új hajléka lesz, egy a villát ismerő személyiség ezeket írja: A villa tágas, szép és egy nagy parkkal van körülvéve. A villa a tenger partján épült Szalonikiben. Az Allatini és Modiani Szaloniki legtekintélyesebb két zsidó családja.

Konstantinápolyból jelentik: *Abdul Hamidot* nem fogják törvényszék elé állítani, hanem egyelőre továbbra is Szalonikiben marad őrizet alatt.

A reakciók bosszúja.

Berlinből táviratozzák: *Burhan Eddin* herceg, aki az exszultán kedvenc fia, Kis-Ázsiában csapatokat gyűjt. Sok Konstantinápolyból menekült személyiség Ismidben gyülekezett és onnan Kis-Ázsiába belsejébe vonul. Az anatóliai vasut gőcpontját, Eski Lisert a reakciók tartják megszállva. Megerősítést nyert, hogy a 4-ik orduban az ifjú török tiszteket mindenütt fogságba vetették. Azt hiszik, hogy a szultán hívei *Burhan Eddint*, aki nagy pénzzel rendelkezik, szultánná akarják kikiáltani. A Frankfurter Zeitung jelentése szerint *Kiamil* basa volt nagyvezér, fiával *Szaid* basával elmene-kült Egyiptomba.

Bécsből táviratozzák: Az itteni diplomáciai körök véleménye szerint egészen kétség-telen, hogy a kisázsiai örmény mészárlást az ó-törökök rendezték, hogy ezzel a nagyhatalmakat beavatkozásra bírják. Attól félnek, hogy ezek a zavargások sokkal nagyobb mértékben fognak megisméltódni, mert az ó-török párt Kis-Ázsiában, ahol nagyon sok hívük van, hadsereget szervez az új-törökök ellen. Az új-törökök állítólag intézkedtek ennek a fegyverkezésnek megállítására.

A Köln. Ztg. konstantinápolyi levelezője jelenti: Bizonyítékok merültek fel arra nézve, hogy a múlt szombaton, azon a napon, amelyen az alkotmányt védő csapatok bevonultak Konstantinápolyba, *Abdul Hamid* felbujtására Konstantinápolyban nagy vérontást terveztek. Kurdok, hodzsák és a helyőrség katonái segítségével meg akarták támadni az örményeket és a keresztényeket. A szultán azt remélte, hogy ezáltal az idegen hatalmak beavatkozását fogja eloldézni és így magát a trónon fenntarthatja.

A rabszolgaság megszüntetése.

Konstantinápolyi távirat jelenti: A Szerveti Funun jelenti, hogy tegnap két indítványt nyújtottak be a nemzetgyűlésnek. Az első a következőképp hangzik:

Azok, akik a régi regime alatt vagyont szereztek, tartoznak kimutatni, hogy jogos uton jutottak hozzá, mert ellenkező esetben vagyonuk el fog koboztatni.

A második javaslat szerint a Yildizben talált összes férfi és női rabszolgák szabaddá teendő és rabszolgák többé nem veendőik igénybe.

A két javaslat még tárgyalás alatt áll.

A szultán civilistája.

Konstantinápolyból jelentik: Április 12-én, a konstantinápolyi államesiny előestéjén a tö-

rök kamara a költségvetés keretében rendezte a szultán civilistáját és a hercegek, hercegnők, özvegyek és udvari főbb tisztviselők, valamint a nagyvezér és miniszterek fizetését. A török kamara törölte mindazon összegeket, melyeket az állampénztárból fizettek a szultán udvartartására és azokat a kegydíjakat, melyeket az állampénztárból fizettek ki besugóknak és kémekeknek. *Zsevad* bég, a költségvetés előadója megdöbbenő adatokat olvasott fel a kamarának arról a pénzpazarlásról, amely itt folyt. Egy angol pénzügyi szakértő megállapította, hogy máris több mint 500,000 piaszter hiányzik. Ennek volt azután a következménye, hogy a hadsereget, a közigazgatást teljesen elhanyagolták. A török kamara egyhangulag hozzájárult *Zsevad* felolvasott javaslatához.

A szultán civilistáját, mely havonta 3,679.400 piaszter volt, most 2,500.000 piaszterre redukálták. Ebből tartozik udvartartásának költségeit is fedezni. A trónörökösnek havi 200.000 piasztert szavaztak meg, a hercegek havonta 80.000, a hercegnők 40.000 piasztert kapnak. *Mohamed* szultán állítólag kifejezte óhaját, hogy egyszerű udvartartást óhajt.

Konstantinápolyból jelentik: A hadbiróság az elfogott katonák vallomásából megállapította, hogy a katonák megvesztegetésére szánt pénzt a szultán adta. Egyik katona ezt vallotta:

— Jól tudom, hogy meg kell halnom, de nem akarom, hogy mint hazug ember haljak meg. Megvallom, hogy a pénzem a szultántól ered. *Seid* pasa, *Kiamil* fia és *Izmail Kemal* bég vették át a szultántól a megvesztegetésünkre szánt pénzt. Egy őrnagy, aki a IV. vadász-zászlóaljat fellázította, 200,000 koronát kapott és ezredessé nevezték ki.

Letartóztatások.

Konstantinápolyból jelentik: A régi rezsime emberei közül sokakat letartóztattak. Ezek között van *Ragheb* basa kamarás is. A liberális unió hívei közül is állandóan történnek letartóztatások. Így a „Szerbeti“ lap tulajdonosát is elfogták.

Konstantinápolyi távirat jelenti: A hivatalos közlés szerint *Szabbat Eddin* herceget, akit a minap letartóztattak, bocsánatkérés közben szabadlábra helyezték. — A hivatalos hírdetmény szerint nem igaz, hogy a zendülők fölött már halálos ítéleteket hajtottak végre. Mától kezdve éjjel 11 óráig meg van engedve az utcán tartózkodás.

Az új kormány.

Berlinből táviratozzák: Konstantinápolyi jelentés szerint az új kabinet szombaton alakul meg. V. Mohamed nagyvezérré *Gazi Muktar* basát, Mohamed Muktar atyját, hadügyminiszterré *Szalik* pasát nevezi ki.

A belügyminiszter *Hilmi* basa, külügyminiszter *Rifat* pasa, tengerészeti miniszter *Ali Riza* pasa lesz, aki az utóbbi forradalomnál sebet kapott.

Albán lázadók megveretése.

Belgrádból jelentik: Üszküből érkezett távirati hír szerint, *Dsevad* pasa, akit a fölkelő albánok ellen küldtek, félig-meddig befejezte misszióját és tegnap visszatért Üszkübbe. *Dsevad* pasát e hónap első napjaiban két ezer katonával és négy üteggel a Gyakova, Ferizovic, Prizren és Ipek vidéken fellázadt albánok ellen küldték ki. Az albáni fölkelők mintegy háromezren, végtelen pusztításokat vittek végbe a koszovói villajetben és nemesek falvakat raboltak ki, hanem a városokat is megszarolták és tömegesen gyilkolták a keresztényeket. Az albánokat a reakciónáriusok lázították fel a török alkotmány ellen és *Dsevad* pasa épen

akkor ütött rajtuk, mikor azok tervbe vették Uszküb megrohanását. A szétvert albánok a hegyek közé menekültek. Boletinácz Iszó felkelő vezér azonban újból összeszedte a lázadó albánokat, de Dsevád pasa, aki időközben a földig lerombolta az albán falvakat és a veszélyeztetett Ipeket fölszabadította, újból a lázadó albánok ellen vonult és Uszkübtől északra fekvő Kaesanik nevű albán község hegyei között meglepte Boletinácz táborát és azt teljesen szétszórta. Az ütközet szombattól vasárnapig tartott és közel háromszáz fölkelő albán maradt a csatatéren. Az albán fölkelők közt Boletinácz Iszót is agyonlőtték a török katonák. A megmaradt felkelők szétszóródtak. A török katonaság két tisztet és negyven katonát veszített. A városokban lakó albánok meghódoltak Dsevád pasának.

Péter király az új szultánhoz.

Belgrádi távirat jeleinti: Péter király üdvözlő táviratot küldött V. Mohamed szultánnak.

A szultán külföldi útja.

Budapestről táviratozza tudósítónk: A P. II.-nak jelentik Konstantinápolyból: Itteni hírek szerint az új szultán legközelebb nemesak országának vidéki városait, hanem a nagy hatalmak fővárosait is meg akarja látogatni. Ennek a szándékának útját állja a Koránnak az a rendelkezése, mely szerint minden talpalatnyi föld, melyen a kalifa jár, azonnal a szultán tulajdonává válik. Hogy a Koránon sérelem ne essék, hir szerint úgy fognak eljárni, hogy a szultán által érintett földet mindannyiszor formászerű szerződésben visszaajándékozzák az illető országnak.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

A színház műsora:

Péntek: Lucifer, színmű. Gál Gyula vendégfeltevével. (C. bérlet).

Szombat: A föld, színmű. Bemutató előadás. Gál Gyula vendégfeltevével. (A.-b. let.)

Vasárnap: Este: Rendes helyárrakkal. A föld, színmű. Gál Gyula vendégfeltevével. (B. bérlet).

Hétfő: El nemult harangok, színmű. Gál Gyula vendégfeltevével.

* A francia forradalom az Urániában. Pékár Gyula, a kiváló író három felvonásos vetített és mozgófényképekkel illusztrált darabban megírta a francia forradalom történetét. Az illusztris szerző darabját óriási sikerrel adják most a fővárosban és jellemzi e darab kiválóságát, hogy József főherceg családjával ismételtén megnézte a remek darabot. A nagyszerű ujdonságot május 5-én és 6-án szerdán és esütörtökön este mutatja be az Uránia-színház. A nagyhatású darabot Keszler Ede, az aradi Nemzeti Színház kiváló művésze olvassa fel.

* Hírek az Uránia színházról. Pénteken mutatja be az Uránia színház új műsorát, melyen egymást követik az érdekesnél érdekesebb látványosságok. A szenzációs mozgófényképek sorában szerepel Maurice Donnaynak a Visszatérés Jeruzsálemből szerzőjének nagyszerű drámája, a Végzetes bál, melyet a híres szerző iránti szíveségből a legelső párisi művészek játszottak el. Szombaton május elsején délután három órakor kezdődnek az Uránia előadásai. Tekintettel a munkásság ünnepére, tüzte ki korábban az Uránia igazgatósága az előadások kezdetét, úgy, hogy a munkásság a május első napjának délutánján kellemes szórakozást találhat az Uránia fényes programjában.

A szép Kató szerencséje.

Magyar orfeumleányból — török milliomosné.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 29.

Haloványarcu, vékonytestű pesti leány volt még néhány hónappal ezelőtt a Katica, a Grünhut Salamon budapesti jelmez-szabó Katicája. Künn laktak a Szűz-utcában, egyszobás külvárosi lakás homályos nyomoruságában, ahonnan egy didergős őszi napon Katica elindult a Belváros felé. Készenvásárolt, olcsó, rosszul szabott kabátban ment befelé a Katica, kétkoronás sapka a fején. de egy pár nap múlva már szétesett cipői helyett lakktopánokat tudott venni és pénzt is vitt haza nyomorgó szüleinek. És aztán fölfelé züllött Katica, mert minden életsors alapja a jó cipő. Egyéb magától jön.

Egy-két hét és Katica helyett lett belőle — Kató. Néhány nap még és bejutott a Fővárosi Orfeum kávéházába. Már minden éjjel pezsgőt ivott, francia befőtteket evett. Asszonyosra gömbölyödött a termete, arcára piros rózsákat lehelték az izgalmas éjszakák és körüllepték a bőkezű rajongók. Valamelyik imádója aztán a balletbe is beprotezsálta a „szép”, más elnevezéssel a „fekete” Katót és ekkortájt történt, hogy megérkeztek Budapestre a törökök.

Ketten voltak, tömött erszényesek, — a kisázsiai Bakuból: Assumov Kazimir és Gadzsi Ali, akiknek Bakuban milliókat érő petróleumforrásaik vannak. Brájer Dávid idegenvezető ugyanis az orfeumba vezette a törököket és ott összebörönálta őket a szép Katóval, akit meglátniok és megszeretniök egy pillanat műve volt. Másnap már Kató magánfogaton járt és több ezer korona értékű ajándékot vásároltatott magának a belvárosban ázsiai szerelmeseivel.

Igy keletkezett az a hir az éjszakában, hogy Grünhut Salamon Brájer segítségével eladta a leányt a törököknek. Közbelépett a rendőrség és „leánykereskedés! leánykereskedés!” kiáltással lecsukta Grünhut Salamont. Három napig tartott, míg Assumov és Gadzsi barátaink bobizonyították a főkapitányságon, hogy ők a saját jószántukból költik a pénzt a szép Katóra, őket nem lehet huzsonnyolcra venni és ők nem hiába Palik, mert törvényes uton akarják magukévá tenni az orfeumleányt.

Erre aztán Grünhutot elbocsátották a fogságból és akkor a törökök 2000 korona fájdalomdíjjal tapasztották be a méltánytalanul meghurcolt apa sebeit. A Katót pedig még jobban kiöltöztették, fölültették a gyorsvonatra és üdülni vitték — Abbáziába.

A hullámos Adria partján élt Kató azóta a törökökkel. Élt, mint egy királynő, vagy mint két primadonna. A szállodában kezét csókoltak neki a pincérek és ha estefelé fejedelmi toaletijében megjelent a strandon, az emberek tiszteletteljesen nyitottak neki utat és meghatóttan suttozták:

— Az ifju-török trónörökösne . . .

A napokban aztán az abbáziai szép napok is véget értek. A törökök elmondták a szép, kialakult Katónak, hogy nekik most már haza kell sietniök, mert tavasszal van a petróleumszüret és májusban érik a naftalin. Hanem hát ők azért itt nem hagyják a szép Katót. Három hónap múlva visszajönnek érte és valamelyikük — egyik a kettő közül — elveszi feleségül. Ezután a megállapodás után a kéjutazó-társaság visszatért Budapestre és innen Kató kívánságára Grünhut Bakubó utazott a törökökkel. Az öreg jelmez- és jelmez-szabó azt mondta ismerőseinek, hogy tanulmányozni akarja a petróleum-forrásokat és ha azok csakugyan kiapadhatatlanok, akkor beleegyezik Kató házasságába. Most Kató újra Budapes-

ten él, pezsgőzik és francia befőtteket (adagonkiut 4 korona) eszik az orfeumban és várja vissza a sok snácssz után milliók nászra a Grünhut papát, meg a törököket, a legrosszabb esetben egyiket a kettő közül . . .

HIDAVATÁS.

A vashidak első halottja.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 29.

Emberi élet elpusztulása nélkül nem hid a hid. Addig, míg egy szerencsétlen tragédiájának utolsó felvonása nem a hidon vagy a hiddal kapcsolatban játszódik le, a hid nincs felavatva. Emberevő szerszám a közlekedésnek ez az ere, amelynek építéséhez élet tapad és amely nemcsak a forgalmat, de a halál birodalmának társadalmát is gyarapítja. A vashidaknak még csak a pillérei merednek ki a vízből, de már embervér áztatja azt a földet, amelyen ezek a modern technika vívmányaival készült hidlábak állanak. Az éjjel-nappal folyó munka közepette, eddig meg nem magyarázható módon, egy fiatal munkás halála zavarta meg egy pillanatra a serényen haladó építkezést, amelynek befejeztét Arad évtizedek óta várja.

A mára virradó éjjelen, két és három óra között az Eötvös-utcai hidnál, a vároldali pillérlénel, Fülöp Károly 23 éves napszámos három társával együtt rendes munkáját végezte. Ez abból állott, hogy a pillér aljáról, a Maros medréből kikotrott iszapot az ugynevezett Kippkocsikon (a munkások „kuttyák”-nak hívják a háromszög alakú kocsikat) a vár sáncok árkaiba szállították. A kotrókat hajtó gépház mellé kerültek a kocsikkal minden akadály nélkül. Itt az iparvágány derékszögben megtörik és a derékszög sarkában egy fordító korong van: erről a korongról az iszapszállító, tíz métermáza sulyu koci az első két kerekével kiugrott.

A munkások nekiláttak, hogy a kocsit visszatereljék a vágányra és helyes irányba indítsák tovább, ami azonban nem sikerült. Eddig fel nem deríthető okból és érthetetlen módon a koci abba az irányba dült meg, ahol Fülöp a vállával emelni próbált a kocsin. A sulyos kutya a munkás fejét a földre nyomta, koponyáját kettéhasította. Csontpedés, nagy vérömlés és agyrázkódás állott be és az elősiető munkások felemelve a kocsit szerencsétlenül járt társukról, eszméletlenül találták.

Mikes Gábor dr. ügyeletes rendőrtiszt és Prohászka László dr. rendőrorvos negyed négykor jelentek meg a színhelyen, de segíteni már nem tudtak. A mentők a kórházba szállították a sulyosan sérült munkást és ott az reggel hat órakor meghalt.

Délután az aradi királyi törvényszék vizsgálóbírája, Domonkos László szállott ki a helyszínre, mert a rendőrség bíróküldést kért annak megállapítása céljából, vajjon nem történt-e szándékos emberölés? A bírói szemle eredménytelenül végződött. Gondatlanságot bizonyítani nem lehetett, mert a nyomozás során kitűnt, hogy az elhalttal együtt dolgozók mind jó barátai voltak. A vizsgálóbíró Kubicsok Róbert vállalati mérnök és Herling Gyula ellenőrző városi mérnök közbejöttével próbát végeztetett oly irányban is vajjon mi okozhatta a koci kisiklását. Ugyanazt a kocsit, amely az éjjel kiugrott a fordító korongról, megtöltötték iszappal, ráállították a korongra. Fel akarták billenteni, de ez nem sikerült s így az volt megállapítható, hogy megmagyarázhatatlan szerencsétlenségnek következtében zuzta agyon a fiatal munkást a koci. Fülöp nőtlen ember volt, de öreg édesanyját tartotta el kere-setéből.

Körorvos — diploma nélkül.

Régi gazságok, új bűnök.

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, április 29.

Az *Aradi Közlöny* ma budapesti távirat alapján megírta, hogy Révai Manót letartóztatták, mert hamis orvosi oklevéllel megválasztotta magát körorvosnak Offenbányán. Már mai hírünkben jeleztük, hogy a hatóságok több szélhámossága után kutatnak. Most ki is derítettek egész csomó gazságot Révai Manóról. A bűnlajstromot itt közöljük:

Három nappal ezelőtt az offenbányai szolgabírói hivatal táviratilag értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy kuruzslás gyanúja alatt letartóztatta dr. Révai Manót, aki másfél év óta *körorvosi hivatal* viselt Offenbányán. Aranyos-Torda vármegyében kínos feltűnést keltett Révai Manó letartóztatása, mert erős protekcióval választották meg annak idején körorvosnak. Az állásra vagy harminc érdemes orvos pályázott, de Révai előkelő összeköttetések és a megyében nagy befolyással rendelkező urak pártfogásával hozzájutott a jövedelmező álláshoz. Természetesen sem azok, akik választották, sem azok, akik tulontul exponáltak magukat az érdekében és protekcióval megszerezték neki a körorvosi állást, még csak távolról sem sejtették, hogy közönséges szélhámossal van dolguk, csalóval, aki nem is orvos, aki hamis bizonyítványokkal tette plauzibilissé, hogy jogeime van a hivatalra. Ugyiszólván, páratlan és példa nélkül való az a vakmerő szélhámosság, amelylyel Révai Manó végezte a maga dolgát. Állítólagos okleveléről közjegyzővel hitelesített másolatot mutatott föl és a másolat kifogástalanul tanusítja, hogy a csaló kitűnő sikerrel végezte el a budapesti tudományegyetem orvosi fakultását.

Kérvényéhez, amelylyel részt vett a pályázatban, a Rókus-kórház főorvosától mellékelte bizonyítványt, amelyben Müller professzor tanusítja, hogy Révai Manó, tizenkét hónapig gyakornokoskodott a kórházban és ez idő alatt kitűnő képzettségről tett ismételt tanusítást. Lehet, sőt nagyon valószínű, hogy Müller tanár e dicsérő szavakat tisztára kollegialitásból, jóindulatból, avagy sablonszerűleg írta a bizonyítványba, amely, történetesen, — nem hamis. Révai Manó áldoktor, akinek annyi köze van az orvosi tudományhoz, hogy hamisított érettségi bizonyítvánnyal bejutott az egyetemre, amelynek abszolválása után, gyakornok lett a Rókus-kórházban.

Oklevelet nem szerzett, — pedig úgy indult, hogy azt is szerezhette volna, — hanem fölcsepott házasságszédelgőnek. Megismerkedett egyik fővárosi háztulajdonos leányával, akivel házasságra lépett. Utóbb annyi gazságot követett el, hogy fogságba került. Feleségének a családja nagy anyagi áldozatok árán kiszabadította Révait a börtön küszöbéről, de az asszony elvált tőle. A szélhámós külföldre távozott és újsághirdetések útján követett el csalásokat, amelyekért a müncheni bíróság három évi fegyházat szózott a nyakába. Büntetésének elszenvedése után visszajött Magyarországra és röviddel utóbb — körorvosnak választották Offenbányán.

Másfél évig szerencsével gyötörte boldogtalan betegeit az ál orvos, akire a múlt héten, egyik földbirtokos páciense ráismert. Érdeklődni kezdett a körorvos ur iránt és meggyőződött róla, hogy Révai Manó dr. azonos Reitzer Manó szélhámossal, akinek a dolgai nem voltak ismeretlenek előtte. A földbirtokos bizalmasan értesítette Aranyos-Tordavármegye

főispáni hivatalát, amely azután vizsgálatot indított a csaló ellen, akit csakhamar le is tartóztattak. A budapesti rendőrséget bizták meg az ál orvos bizonyítványainak az ügyében való nyomozással és ennek során kiderült, hogy Révai-Reitzer Manó hamisított érettségi bizonyítvánnyal iratkozott be az egyetemre s hogy az orvosi diplomáról szóló, közjegyzővel hitelesített másolat szintén hamisított. Egyetlen okírása valódi s azt a Rókus-kórházban kapta.

(Manó, az ezredorvos.)

A rendkívül érdekes szélhámosság részleteit teljesen kibogozta a budapesti rendőrség. Megállapították, hogy Révai Reitzer Manó rosvott multu szélhámós, aki Óbecsén látta meg a napvilágot és most negyvenöt éves. A fővárosban tizenkét évvel ezelőtt, 1897-ben kezdte meg szereplését. Jogeim nélkül ezredorvosi egyenruhát öltött magára és úgy szédelgett. Ez időben ismerkedett meg Goldschein Károly budapesti háztulajdonossal, aki az O-utca 42. számú házában, a saját bérházában lakik még ma is s aki a Lovag-utca 10-ik számú házában is a magáénak mondhatja.

A fiatal ezredorvos megtetszett a háztulajdonosnak, aki feleségül adta a csalóhoz fiatal, szép, jól nevelt Róza nevű leányát. Nagy házomány nem ütötte a szélhámós markát, mert Goldschein eléggé óvatos volt és vigyázott a pénzre. Révai Reitzer Manó házassága után azt mondta, hogy nagy hajlandóságot érez a foggyógyításhoz és fölcsepott a Nagymező-utca 28-ik számú házában lévő Balázs fogtechnikus műtermébe gyakornoknak. De miután Balázs rájött, hogy a gyakornok ur marokszámra dézsmálja a laboratóriumban főlhalmozott értékeket, sovány egyezség ellenében kitette a szűret Révainak.

(Kis óvadék, nagy óvadék.)

A csaló nem esett kétségbe. A véletlen is segített pillanatnyi zavarán, mert Óbecsén meghalt valakije és néhány koronát örökölt. Kis, jelentéktelen pénzével házspekulációba bocsátkozott. Házat vett, de csak annyi pénze volt, hogy az átiratás költségeire tellett csupán. Ennek megtörténte után házmeistereket szerződttetett, kisebb, nagyobb óvadékkal, amelyeket azután bölcsen elsikkasztott. Utóbb, amikor nagyon szorongatták, a házat fölcseperte a nógrádvármegyei Pene falu határában földbirtokra és Révai Manó fölcsepott — bórkabátos urnak.

De Penén sem lehetett sokáig maradása. Az a légio ember, akit megesalt, becsapott, kifosztott, ráakadt és Révai úgy menekült előlük, hogy a birtokot gyorsan budapesti házra varázsolta át. A Dugonich-utca egyik bérpalotájáért cserélte fel. Ezzel a bűvészkedéssel sem jutott sokra a kiváló férfiú, mert a hitelezői csődbe kergették, a büntető bíróság pedig csalárd bukás miatt vizsgálati fogságba vetette. Ügyvédjét is jól választotta meg. Polónyi Géza csakugyan kihozta a dutyiból, de a család kénytelen volt egyezsége lépni a kifosztott panaszosokkal.

(Ei — Münchenbe!)

Ilyen viharos, dicstelen házaselet után Goldschein Róza is faképnél hagyta a hozzá méltatlan férjet, aki megtépetten, a börtönbe való kóstolóval bucsut mondott Budapestnek és 1903. év végén Münchenbe költözött. Ott is kuruzslással kereste a kenyerét, de közben hangzatos hirdetések helyezett el a németországi lapokban. Ezek a hirdetések arról szóltak, hogy kétszáz ezer márkáért adoptálható egyik magyar herceg törvénytelen gyermeke. A nagy összeg csábító volt és százával jelentkeztek pénzre éhes müapák, akik nagyobb előleg leszurkolásától sem idegenkedtek. Egyre több áldozat akadt a mézes hurokra és a család vége az lett, hogy a német konzulátusok a főkapitányság útján érdeklődni kezdetek a magyar herceg fattyuja után.

Persze kiderült, hogy a hirdetésből egyetlen betű sem igaz és Révait a müncheni rend-

őrség letartóztatta. A bíróság arra való tekintettel, hogy a táborba verődött panaszosok nem férték be a tárgyalás termébe, s hogy ezreket esalt ki a szélhámós, három évi fegyházra ítélte kiváló honfitársunkat.

(Alfonso-alapon.)

Révai 1907-ben, két évvel ezelőtt szabadult ki a fegyházból. Visszajött a fővárosba és újra összeköttetések keresett elváltan élő és a szülei házában tartózkodó feleségéhez. Elhittette az asszonnyal, hogy a becsület útjára tér, megjavul, soha többé inkorrektiséget el nem követ.

Goldschein Róza hitelt adott a szélhámós-nak, akivel újra közös életet kezdett, de ebben sem volt köszönet. Révai nem akart dolgozni, a fegyház porát még le sem verte magáról, hát csalni sem mert egyelőre, s így azt akarta, hogy az asszony pénzelje.

— Menj a zsigori, zsidó apádhoz! Hozzál pénzt! — mondotta egyre az asszonynak, aki végül jóllakott az újabb próbaházasság gyönyöreivel és visszament a szüleihez.

(Manó körorvos lett.)

Révai időközben szert tett a hamis oklevélmásolatra és Erdélyben, Offenbányán, megválasztotta magát körorvosnak. Másfél évvel ezelőtt került le az aranyostordavármegyei helységbe, ahol elszánt cinizmussal és mindenre kész vakmerőséggel töltötte be hivatalát. Szerencsésen tudta palástolni fogyatékos tudományát, úgy, hogy nem kételkedtek orvosi művoltában. Csak a gyógyszerárban tartották kissé szokatlannak, hogy az új körorvos a pharmacopiában felsorolt gyógyszerek közül igen kevés iránt viseltetik bizalommal, s hogy a főfájást is ugyanazzal a gyógyszerrel gyógyítja, amelylyel a toroklobot kezeli.

És úgy lehet, Révai-Reitzer Manó idővel egészen jól bele is tanult volna a dolgába. Hiszen azt mondják, hogy az esetben, ha hivatalt ad a jó isten, ad hozzá ész is. De Manóknak kuruc malőrje támadt. Valahol a hatodik határban, megbetegedett egy földbirtokos, aki kocsit küldött érte Offenbányára. A körorvos gyanútlanul látogatta meg az előkelő beteget, aki az első pillanatban ráismert a szélhámósra. De nem volt teljesen biztos a dolgában. Mindenesetre óvatos volt és a Révai receptjét nem csináltatta meg, hanem a szomszédos kerületbe küldött orvosért.

(Nyomoz a földbirtokos)

Amikor fölgyógyult, tüzetesen érdeklődni kezdett az offenbányai körorvos személye iránt és egyre több adatot gyűjtött össze a szélhámós ellen. És amikor biztos volt a dolgában, írásba foglalta mindazt, amit Révairól megtudott és jelentést tett a megyének. Az alispán utasította az offenbányai főszolgabíró, hogy hallgassa ki Révai Manót, akit a váratlan vizsgálat annyira zavarba ejtett, hogy ijedtében zagyván, értelmetlenül védekezett, végül pedig annyira belezavarodott, hogy a saját hazugságaival okozta vesztét.

A szolgabíró letartóztatta és bekísértette a tordai ügyészség fogházába. A vizsgálóbíró pedig a budapesti rendőrséget kérte föl a vizsgálatra.

(Manó fotográfiája)

A főkapitányság Szöcs Aladár detektive bizta meg a nyomozással, amely megdöbbentő adatokat derített ki Révai Manó régi, elfelejtett, porlepte bűneiről. A detektiv megállapította, hogy Révai 1884. június 24 ikéről kelt és a szabadkai gimnáziumban 12. számmal ellátott hamis érettségi bizonyítvánnyal beiratkozott a budapesti tudományegyetem orvosi fakultására. Néhány héttel később a Rókus-kórházba került gyakornoknak és ebben a minőségben egy éve töltött a kórházban.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Helyettes ügyési megbízott. A hivatalos lap közli, hogy *Krenner Zoltán dr.* aradi ügyvédet az aradi büntető írásbíróságokhoz ügyési megbízott helyettesé nevezték ki.

HIREK.

A boldog Gladys.

— Széchenyi grófné a családjáról. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 29.

Az amerikaiak úgy látszik már nem haragszanak Széchenyi Vanderbilt Gladysra, aki sok-sok milliót hozott el Amerikából Magyarországra. Éppen úgy, mint mult évi távozása alkalmával, most is egész ujságíró had fogadta a grófi párt Newyorkba érkezéskor. Az amerikai ujságok örömmel regisztrálják, hogy boldog az ő Gladysük, akinek már babyja is van.

Mint New-Yorkból jelentik, Széchenyi László gróf és neje Vanderbilt Gladys tegnap délelőtt New-Yorkba érkeztek a Cunard line egyik legújabb hajóján, a Mauretanián. A grófi párt Mrs. Cornelius Vanderbilt várta a kikötőben s anya és leánya boldogan ölelték át egymást. A magyarországi levegő valósággal megszipitotta a grófnét. Arca teltebb lett, mosolygóvá vált s különösen akkor tölti el nagy öröm, ha kis gyermeke után kérdezősködnek.

— A kis baby épen úgy néz ki, mint az apja. Most négy hónapos és bájos, aranyos kis csöppség. Most nem hozhattuk magunkkal, mert allandóan zivatar dul a tengeren, de a legközelebbi utazás alkalmával ő is velünk jön. De gondos kezekben van: férjemnek a mamájánál.

Midőn Széchenyiné a parton várakozó automobilon ült, így szólt a körülötte álló ujságírókhoz:

— Valóban boldog, nagyon boldog vagyok. Bár Amerikát még mindig szeretem, de vágyódom vissza Magyarországra kis gyermekem mellé. A legideálisabb családi életem van s nem is kérhettek már boldogabbat.

A grófi pár négy vagy öt hétig marad az Egyesült Államokban s idejüket New-Yorkban és Newporton fogják eltölteni.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 30-án az időjárás: enyhe, keleten elvéve csapadék.

— Az Aradi Közlöny menetrend melléklete. Az Aradi Közlöny minden esztendőben kétszer ugynevezett zsebmenetrendet is ad ajándékba előfizetőinek. A menetrend pontos összefoglalása az Aradról induló és ide érkező vonatoknak. Ennek a menetrendnek most különösen nagy jelentősége van az Arad-Budapest között történt vonat indulási és érkezési változások miatt. A menetrendet, amelyet lapunk pénteki számához mellékelünk, előfizetőink díjtalanul kapják meg. Bolti ára különben 20 fillér.

— A hollandi királynő. Hágából jelentik: A nyugtalanság a királynő környezetében nőttön nő. A királynénak két nap óta heves fájdalmi vannak. A délután és est folyamán esillapodtak a fájdalmak. A szülést a késői éjjeli órákra várják. A palota előtt óriási tömeg tolong, a mely részvétellel értesül a királynő szenvedéseiről.

— Sándor Pál összeférhetlensége. Fővárosi tudósítónk telefonálja: Sándor Pál országgyűlési képviselő, a fővárosi törvényhatóság egyik vezető tagja ma levélben bejelentette Fülepp Kálmán főpolgármesternek, hogy törvényhatósági bizottsági tagságáról lemond, mert tegnap beválasztották a közuti vaspályatársaság igazgatóságába és ez állását inkompatibilisnek tartja a bizottsági tagsággal.

— Katonai előléptetések. A hivatalos lap mai száma a következő aradi vonatkozású honvédtiszti előléptetéseket és kinevezéseket közli: A király Lipner Károly alezredes, a 8. honvédgyalozred aradi zászlóaljának parancsnokát ezredessé, Haby Zoltán 8. honvédgyalozredbeli főhadnagyot századossá, Kósa Ernő hadnagyot főhadnaggyá, Méder Gusztáv hadnagyot főhadnaggyá nevezte ki; Gómory Rezső és Herold Ádám zászlósokat hadnaggyokká; Kézdivásárhelyi Géza hadnagyot Pécsről Aradra helyezte át. Kossuthi és udvardi Kossuth Kálmán aradi csendőrzászlóst hadnaggyá nevezte ki. A lovasságnál: Cserépy Árpád volt aradi, jelenleg szabadkai százados őrnagy, Dezseri Gyura Árpád főhadnagy a 3-ik honvédhuszárezred első osztályában százados lett. A közös hadserereg kötelékébe tartozó csapatoknál a következő előléptetések és áthelyezések történtek: A 33. gyalozredben: Alezredessé: Boeriu János őrnagy, a 33. hadkiegészítő kerület parancsnoka. Őrnaggyokká a következő századosok: Bajás János a 33. gyalozredtől a 33. gyalozrednél, Siegl Károly a 64. gyalozredtől a 33. gyalozrednél. Századossá a következő főhadnaggyok: Hilmár Rudolf a 60. gyalozrednél, Deutsch János a 38. gyalozrednél, Pálffy Szilárd a 61. gyalozredtől a 33. gyalozrednél, Steck Miksa a 63. gyalozredtől a 33. gyalozrednél. Főhadnaggyokká a következő hadnaggyok: Pfanni Ernő, Kovrig József, Vorbuchner Frigyes, Meisel János. Hadnaggyokká a következő zászlósok: Walach Jenő, Malmarits Ignác. Áthelyezések: Kóniges Emil százados a 2. gyalozredtől a 33. gyalozredhez, Keszler Gyula százados a 33. gyalozredtől a 25. gyalozredhez, Novotny Ede százados a 33. gyalozredtől a 4. gyalozredhez, Perco Viktor százados a 33. gyalozredtől a 87. gyalozredhez. A 12. huszárezredben: Alezredessé: Nehowidski Gyula őrnagy. Századossá: Budaméri Ujházy László. Főhadnaggyá: Dobonyosi Jakovics Jenő. Továbbá: Őrnagy lett: Stepper Bernát nyug. százados a hadiállományba való átvétel mellett, a temesvári térparancsnokságnál, ahová már tavaly lett áthelyezve.

— Az új pénzügyi államtitkár. Fővárosi tudósítónk telefonálja: Ufelsége a miniszterelnök, mint pénzügyminiszter javaslatára Kupecz Odön államtitkári címmel és jelleggel felruházott miniszteri tanácsost Popovics Sándor helyére a pénzügyminisztérium államtitkárává nevezte ki, Papp Elek miniszteri tanácsosnak pedig az államtitkári címet és jelleget adományozta. A kinevezéseket a hivatalos lap holnapi száma közli.

— A térparancsnok elutazása. Megirtuk, hogy Pálik Oszkár alezredes, volt aradi térparancsnok nyugalomba vonul és elköltözik Aradról. Tegnap este utazott el a népszerű parancsnok, akinek úgy a katonai, mint a polgári társadalom sajnálattal látja távozását. A pályaudvaron a bucsuzásra díszes társaság jelent meg. Ott volt a helyőrség tisztikara majdnem teljes számmal, bélafalvi Fekete Miklós tábornokkal az élén. A polgári társadalom igen sok előkelő tagja is eljött, hogy bucsut vegyen az alezredestől. Megjelentek Varjassy Lajos polgármester, Dálnoky Nagy Lajos alispán, Sallot Domokos főkapitány, Green Nándor tb. főkapitány stb. A tisztikar a térparancsnok nevének gyönyörű virágcsokrot nyújtott át.

— Istentisztelet. Az aradi izr. hitközség templomelöljárósága köztudomásra hozza, hogy a péntek esti istentisztelet további intézkedésig 6 és háromnegyed órakor kezdődik.

— A textil-gyár részvényesei. Lapunk esütörtöki számában közöltük az aradi textil-gyár számára történt részvényjegyzések nagy részét. A már közlőteken kívül jegyzések vannak: Az Aradi első takarékpénztár ivén: maga az intézet jegyzett 50.000 koronát, Andrányi Károly 10.000 koronát, Steinhart Mór dr. 2000 koronát, dr. Kálmán Ferencné 2500 koronát, Steiner Ferenc, Goldschmidt Sándor 1500—1500 koronát, Domány József, Parecz György, Hahn Alajos, Robitsek Agoston dr. és Weisz Simonné 1000—1000 koronát; az Aradmegyei takarékpénztár ivén jegyezték összesen 255.000 koronát, amelyből az intézet 50.000 koronát irt alá.

— Fejérváry és a Meyer-lexikon. Berlinből jelentik: Fejérváry Géza báró volt miniszterelnök és a lipcsei Bibliographisches Institut között, a mely tudvalevőleg a Meyer-féle Conversations Lexikon kiadója, konfliktus támadt. A Meyer-lexikon legközelebbi kiadása ugyanis a Fejérváry-kormányt így jellemzi:

„A Fejérváry-kabinet hamarosan abszolutisztikusnak bizonyult, a mely az egyesülési és szólásszabadságot korlátozta, a sajtót megnyomortotta vagy megvesztegette, közpénzeket elikkasztott, — mint a zárószámadások beigazolták — a mely az önkormányzati joggal bíró városokat és vármegyéket, mivel a passzív rezisztencia fegyveréhez nyultak, teljhatalmi királyi biztosokkal és fegyveres erővel üldözte, a törvény erejénél fogva kinevezett és választott tisztviselőket elmozdította, megrabolván őket nyugdíjigényüktől, az alsóbb néposztályokat fellázította, a mennyiben az általános választói jognak azelőtt becsürelt jelszavát robbanó anyagnak dobta a nagy tömeg közé.”

Mikor Fejérváry Géza báró kormányzási tevékenységének erről a jellemzéséről Budapestén értesült, Bécsbe utazott, hogy ott tegyen lépéseket s rávegye a kiadóvállalatot, hogy „elfogult bírálatát helyesbítse.” Bécsi kormánykörökben közölték a volt miniszterelnökkel, hogy a lipcsei kiadócégre hivatalos nyomást gyakorolni nem lehet s ekkor Fejérváry báró magánuttra terelte az ügyet. Panaszt emelt a lipcsei irodalmi vállalatnál a „helytelen és sértő kritika” ellen, egyben felajánlotta, hogy bizonyítékokat fog felmutatni, amelyek megfúcolják az ellene irányuló támadásokat. A volt miniszterelnök azt tervezi, hogy törvényes utra tereli az ügyet, ha békésen nem sikerül azt elintézni.

— Egy előléptetésről. A májusi előléptetések hosszú név-oszlopában, a többek között, egy aradi katonatiszt neve sorakozik a többiek mellé, amelyhez sok felől tapad az őszinte elismerés és az igazi rokonszenv. A király Hilmár Rezső aradi cs. és kir. 33. gyalozredbeli főhadnagyot századossá nevezte ki, s egyben Egerbe helyezte át. Az előléptetéssel az aradi háziezred egyik legképzettebb, derék tisztjét veszíti el, akinek tudását, hivatásának modern fölfogását nemcsak a szolgálat-közben ismerték meg, de tudomást vettek arról és megbecsülték a városnak egyenruhát nem viselő köreiből is. Azok közé a katonák közé tartozott, akik a hivatásukat nem tartják beféjezettnek a kaszárnya-kötelességek betartásával, hanem akik erős szenvedélyvel és szorgalommal foglalkoznak a hadsereg magasabb kérdései és problémáival és akik a társadalom és a közéletnek más felszínen levő kérdései iránt való értékes érdeklődésnek is jelét tudják adni. A kik ezt a tehetséges katonatisztet ismerték, örömmel veszik híret az előléptetésnek, de sajnálni fogják, hogy a háziezred és a város az ő nagyra hivatott képességeinek hiájával lesz.

— **A sóhivatal és a vámhivatal építése.** Az aradi pénzügyigazgatóság tudva-levőleg a múlt pénteken tartotta az árlejtést az aradi sóhivatali épületre és raktárakra és a beérkezett ajánlatok közül Kotsis Lajosét terjesztette fel elfogadásra a pénzügyminisztériumnak. A pénzügyminisztérium ma telefonon értesítette a pénzügyigazgatóságot, hogy Kotsis ajánlatát elfogadja és elrendeli, hogy az építkezéshez haladéktalanul már hétfőn kezdjenek hozzá. Ugyanekkor megkezdik az aradi fővámhivatal építését is, melyet a magyar államvasut épített a pályaudvaron, közvetlenül a teherraktárak előtt 25.000 korona költségen.

— **Osztrák kincstári jegyek kibocsátása.** Bécsből táviratozzák: Az osztrák képviselőház költségvetési bizottsága ma tárgyalta a kincstári jegyek kibocsátásának ügyét. Bilinszky pénzügyminiszter bejelentette, hogy 220 millió korona értékű kincstári jegyből 130 millió még nincs kiadva. A kincstári jegyek kibocsátását a katonai fegyverkezés tette szükségessé. A kiadásokat a delegáció meg fogja bírálni és a fedezetről majd csak azután terjeszt a kormány javaslatot a parlament elé.

— **Választások az aradi zsidó hitközségben.** Az aradi zsidó hitközségben a f. év június havában lejár az elnök, elnökhelyettes és a képviselő-testület 19 tagjának mandátuma. A hitközség képviselő-testülete legutóbbi közgyűlésében már kinevezte azt a bizottságot, amely a választási eljárást lesz hivatva vezetni. A választási bizottság — mint értesülünk — f. hó 26-án tartott ülésében megalakult s az előkészítő munkálatokat megkezdette. A bizottság elnökéül Braun Mór helyetteséül Assael József választott meg. Nemess Zsigmond dr. elnök és Ottenberg Tivadar hitk. elnökhelyettesen kívül még a következő képviselő-testületi tagok kerülnek választásra a hitközségi alapszabályok értelmében: Adler Andor, Eles Armin, Fleischer Sámuel dr., Funkelstein József, Glück Dezső, Goldschmidt Sándor, Guttmann Samu, Hegyi Albert, Keller Izsó, Leopold Zsigmond, Mandl Vilmos dr., Róth Lajos, Reisinger Sándor, Singer Adolf, Somogyi Gyula dr. Schuster Illés dr., Stauber József, Tolnai János dr., és Wallfisch Armin. A választás napját a bizottság még nem tűzte ki.

— **Halálozás.** Ma délután helyezték örök nyugalomra Igrisán Alexa ópécskai köztisztviselő polgárt, aki tegnap halt meg. Igrisán harminc éven át volt bírása a románok lakta Ópécskának s magyar érzelmeiről sokszor tanúságot tett. Temetésén megjelent a község egész intelligenciája.

— **Reformok a postán.** Folyó évi május hó 1-től kezdve a Weitzer-utcában működő postahivaltól a városi autobus vállalat közlekedési eszközeinek felhasználásával a d. e. 11 óra 25 perckor Budapest felé és d. u. 4 óra után Budapest, Tövis és Szeged felé menő vonatokhoz közvetlenül a vonatok indulási idejére a pályaudvarra kikerkező második postaindítást rendszeresített a nagyváradai igazgatóság. Ennek következtében a nevezett postahivaltól d. e. 11 óráig, illetve d. u. 3 óra 40 percig feladott levélpostai küldeményeket még az említett vonatok útján továbbítani fogják.

— **Ivanka Milán elítélése.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Ivanka Milánt, kinek bazini mandátumát nemrég megsemmisítették, a pozsonyi törvényszék féktelen izgatások miatt elítélte egy évi államfogházra. A Kuria ezt a büntetést ma helybenhagyta.

— **Szolgabírák áthelyezése.** Károlyi Gyula gróf Aradmegye főispánja rendeletére május hó elsejétől kezdve a megyében a következő szolgabíró-változások lesznek: Hunyár Algernon borosjenői szolgabíró Pécskára, Schauer Gábor dr. nagyhalmgyi szolgabíró Borosjenőre és Nikodém János ujonnan megválasztott szolgabíró Nagyhalmgyra rendeltetett ki szolgálat-tételre.

— **Novák Kamill nyugdíjba megy.** Gyuláról jelenti tudósítónk: Megbízható helyen szerzett értesülésünk szerint Novák Kamill kuriai bíró, a gyulai törvényszék elnöke — nyugdíjba megy. A napokban Nagyváradon járt, hol az ítélőtábla elnökénél — hir szerint — újból beadta nyugdíjaztatása iránti kérelmét.

— **Egy biharmegyei földbirtokos szerencséje.** A nagyváradai társaságban sokat beszélnek most arról a szerencséről, ami Biharmegye egyik leggazdagabb földesurának kedvezett a montecarloi kaszinóban. Az előkelő birtokos, aki a nagyváradai társasélet kedvelt embere, a múlt hónapban a Riviérán utazgatott. Egy ízben több francia barátjával a montecarloi játéktérbe ment s kedvtelve rakosgatott egy-egy aranyat a roulett-asztalra. A szerencse azonban első pillanattól hozzásegődött s most már nagyobb tételekkel vett részt a játékban, amelynek vége az lett, hogy a bihari földesur 200.000 frank nyereséggel távozott a teremből. A szerencsés játékosnak sokan gratuláltak nagyváradai barátai.

— **A szabadkai gyilkosság.** Szabadkáról jelentik: A rendőrség ma több tanut hallgatott ki Vojtha Antal szabadkai szereplésére vonatkozólag. Egy étterem pincérei azt vallották, hogy látták Vojthát Szabadkán egy gyanus külsejű ember társaságában. A szembesítésnél Vojtha ezt tagadta. Minthogy a pincérek fenntartották vallomásukat, a rendőrség letartóztatta a gyanusítottat.

— **Adományok.** Az országos gyermekvédő liga javára Özv. Leitner Ignácné koszoru megváltása címén, Steinitzer Géza Nagybecskerek 25 koronát és Menczer Lipótné Steinitzer Ilka 5 koronát adományoztak. — Rosenzweig Samu Aradon a vesztőhely megváltására 2 koronát, az agghonvédek részére pedig 3 koronát adományozott az Aradi Közlöny útján.

— **A birkozómester kalandja.** A japán birkózás Nagyváradon időző mesterének, a derék Wladimir-nak kalandja volt az éjszaka, Wladimir esatángolt valahol a nagy piac felé, amikor hirtelen sipolást hallott. A gyanus éjszakai hangra ügyet se vetett s csak akkor rezzent meg, amikor valaki megszólalt mögötte:

— Hova tetszik sétálni?

A barátságos megszólításra hátrafordult és egy tagbaszakadt rendőrellenes arcú legényt látott maga előtt:

— Micsoda tisztóság — pattant föl a mester — mi köze neked arra?

De ni, most már hárman voltak a legények és aki legutoljára jött, biztatta a pajtásait:

— Adjatok neki egy mellyest!

Az egyik atyafi erre öklével a mester felé ütött. Wladimir felfogta az ütést, de felfogta támadóját is. Felemelte a tűmzsi legényt s hatalmas erővel hajította a pajtásai közé, akik rémülten szaladtak szét:

— Hát most micsinaljang velet? — kérdezte a holtra ijedt merénylőt, miközben a lelket rázogatta belőle kifelé.

A szerencsétlen flótás kékre válva vánszorgott a cimborái után s csak biztos lőtávoból fenyegetőzt a rendőrséggel.

— **A borossebesi apagyilkosság.** Mai számunkban megemlékeztünk arról a gyilkosságról, amelynek Donese Tódor borossebesi gazdálkodó lett az áldozata. Mindjárt a gyilkosság után gyanították, hogy a gyilkosságot a megölt ember fia, Donese István követte el, aki apjával állandóan ellenséges viszonyban volt. A nyomozás adatai most már kétségtelenül beigazolták, hogy Donese István a gyilkos. Az ellenségeskedés a miatt keletkezett apa és fia között, mert az öreg Donese, a fiatalabb fiát, Tógyert jobban szerette és a míg ezt többféle anyagi kedvezményben részesítette, Istvántól minden anyagi segítséget megtagadott. Tegnap is ilyen anyagi kérdés miatt támadt az apa és fia között szóváltás, amelynek hevében Donese István karót ragadott és azzal édesatyját két ízben fejbe sújtotta. Az öreg ember agyrázkódást szenvedett, aminek következtében még mielőtt kihallgathatták volna, meghalt. Donese Istvánt a bíróság letartóztatta.

— **Boszut állt a vasuton.** Kaposvárról jelentik: A köttseicsali és kárádi állomások között pár nap előtt este félnyolc óra tájban teljes sebességgel haladt a 4306. számú motorvonat. Egyszerre csak a vonat kibúvó csapjai letörték, az egész motor rettenetesen megrázkódott s miközben megállt, csaknem fölborult. A vonaton nagy pánik tört ki és első pillanatban senki sem tudta, mi történt. Amint a vonatszemélyzet leszállt a motorról és szemügyre vette a pályát, nagy megdöbbenéssel látták, hogy közvetlen a vonat előtt az egyik sín 30—35 kiló súlyu terméskő fekszik, afféle kis szikla s ebbe ütközött a vonat, amikor megrázkódott s csaknem felborult. A követ eltávolították a sínról és miután a megrongálódott motorvonatot rendbehozták, az nagy késéssel folytatta útját. A legelső pillanatban nyilvánvaló volt, hogy a szikladarab nem véletlenül került a sínre. A csendőrség lázas nyomozásának hamarosan eredménye lett. A merénylőt elfogták Hajesár Imre 23 éves gazdasági cseléd személyében. Hajesár csak annyit ismert be, hogy ő a környéken vasboronával követet vonszolt s ezenközben véletlenül kerülhetett a szikladarab a sínre. Ezzel szemben Karádon igen sokan tudják, hogy Hajesár Imre már hónapokkal ezelőtt boszut esküdt a motorvonat ellen. Egyszer ugyanis lekéselt a vonatról, amely épen az orra előtt hagyta el a kárádi állomást. Ekkor állítólag Hajesár öklével megfenyegette a vonatot és valami olyant kiáltott utána, hogy ő majd megtanítja. Úgy látszik, a boszunak ezt a veszedelmes módját választotta. Hajesár Imrét letartóztatták és bevitték a kaposvári királyi ügyészség fogházába.

— **Halálos elgázolás.** Soborsinból jelentik nekünk: Ma reggel az itteni fűrésztelepen egyik kocsis Dalics Sámuel két éves fiúcskát elgázolta. A gyermek azonnal meghalt. Kocsis Péter, a kocsis vezetője ellen megindították a bűnügyi eljárást, melynek során megállapították, hogy tulsebesen hajtott s így őt terheli a felelősség.

— **Gyomorbajokat, étvágytalanságot és emésztési zavarokat a közkedveltségnek örvendő Ferenc József-keserűviz rövidesen megszüntet.** Hatása gyors és biztos, minden kellemetlen mellékünet nélkül. Előrehaladott koru egyéneknek már 8 napon át 8 evőkanállal véve maradandó gyógyulást eredményez. A „Ferenc József“-keserűviz négy világrészben tíz aranyéremmel lett kitüntetve.

— **Tulzsfolt raktár miatt minden a raktáron levő összes ékszereimet, arany és ezüst, valamint acél különlegességi férfi és női óráimat, láncok, gyűrűk, karperecek, valamint óriási valódi ezüst áru raktáromat u. m. tálcák, kosarak és sok száz más darabok, nemkülönb — elsőrangú nehéz tűzi ezüstölt „Chinai ezüst“ áruimat beszerzési áron árusítom. A n. é. közönség szives látogatásáért esd Weinberger Ferenc Arad, Andrassy-tér 20. 1445**

— **Francia likörök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 171**

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Névtelen. Forduljon panaszával a hatósághoz.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES.

— Az aradi téglagyár r.-t. közgyűlése. Ma tartotta meg közgyűlését a téglagyár részvénytársulat *Kristyóri János* elnöklésével. Huszonkét részvényes jelent meg és a közgyűlés tudomásul vette az igazgatóság jelentéseit és határozattá emelte javaslatait. Kimondották, hogy ötven százalékos alaptőke redukciót hajtának végre és így a tartalékalap huszonegyezer koronában állapítható meg. Elhatározta a közgyűlés, hogy százezer korona összegben elsőbbségi részvényeket bocsát ki, de egyelőre csak ötvenezer koronányi kerül aláírásra. Ennek megfelelően módosították az alapszabályok idevonatkozó szakaszát. A mérlegben mutatkozó deficiteit magyarázatul az igazgatóság azt jelentette, hogy ez a tervezett kereteken túl történt építkezésekből, az elhúzódtatott építkezési idő alatt beállott kamat veszteségekből, személyzeti kiadásokból keletkezett. A közgyűlés ezt tudomásul vette.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, április 29

Amerika 1-el magasabb. S ezer mm. 5 fillérrel magasabb.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli záriát	2 órai záriát
Tengeri májusra	7.54—7.55	7.58—7.59
Buza májusra	14.—4.01	13.95—13.96
Buza 1909 októberre	11.97—11.88	11.84—11.85
Rozs októberre	9.37—9.38	9.36—9.37
Zab októberre	7.61—7.63	7.61—7.62

Zárul 5 órakor.

Osztrák hitelrészvény 641.—
Magyar hitelrészvény 751.75

Budapest kőbányai sertéskereskedelem.

— Április 29. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban — fillérig; közép páronként 400—40 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 144—145 fillérig; fiatal közép páronként 240—280 kilogrammig terjedő sulyban 145—146 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 45—146 fillérig.

Sertésleltétel: Április hó 26. napján volt készlet 2309 darab, április 27. napján felhajtott 482 darab, április 27. napján elszállított 172 darab, április 28. napjára maradt készletben 2329 darab. A hízott sertés üzlet irányzata: nyugodt.

IDEGENEK ARADON.

— Április 29. —

Fehér Kereszt szálloda. Gara Ödön utazó Budapest. — Vicsel Jenő utazó Budapest. — Kömög Herman utazó Budapest. — Beretics Fülöp utazó Budapest. — Mayerosak Aurél utazó Temesvár. — Dony György Békéscsaba. — Prip Jenő utazó Tueritt. — Kozma Marcel hivatalnok Eger. — Kocsán járásbíró Kisjenő. — Felmoart Ignác utazó Budapest. — Zombori Károly és neje Budapest. — Keller Károly utazó Budapest. — Szush Dávid utazó Budapest. — Özv. Gyun Arminné birtokosné Szeged.

Központi szálloda. Neuberger Miklós utazó Budapest. — Kot Lajos utazó Budapest. — Hertz Károly utazó Budapest. — Vider Ernő utazó Budapest. — Petrovics György dr. Makó. — Vnarovszky Gusztáv utazó Budapest. — Szabó Lajos utazó Budapest. — Szalán Ödön utazó Budapest. — Kovács Kálmán kereskedő Budapest. — Herczeg Lajos dr. ügyvéd Budapest. — Reisz Alfréd Temesvár. — Budinszki János ügyvéd Bogsán. — Szigeti István gazdalkodó Talpas. — Lindvay Lipót utazó Budapest. — Linga Fülöp utazó Budapest.

Vass szálloda. Török Jenő számellenőr Budapest. — Svarcz Dezső utazó Budapest. — Skazel Károly utazó Budapest.

Pannónia szálloda. Döry Miklósné és leánya Alesil. — Rotenstein István Tóvis. — Leibnik Nándor kereskedő Konop. — Kohn Zsigmondné kereskedő Algyest. — Friedmann Jakab kereskedő Gnrahonc. — Bodzás Lajos Csaba. — Keffer Pál sóffőr Szeged. — Simándi Ferenc sóffőr Szeged. — Herman István kereskedő Repszeg. — Svartz Nándor kereskedő Makó. — Rozen Gyula utazó Nagylak. — Zágre Miklós ügyvéd Nagyvárad. — Beregi Sándor utazó Budapest. — Zigmend Hugó utazó Budapest. — Kohn István kereskedő Al-

gyest. — Moga Lajos ügyvédjelölt Debrecen. — Lebestyán József ügyvéd Borosjenő. — Traila Illés Oravica. — Ungurán Manó ügyvéd Temesvár.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Péntek, 1909. évi április hó 30-án:

C) bérlet.

C) bérlet.

Gál Gyula felléptével

Lucifer.

Dráma 4 felvonásban. Irta: E. A. Butti. Fordította: dr. Hevessy Sándor.

S Z E M É L Y E K:

Alberti	Gál Gyula.	Matild, leánya	H. Harmath J.
Regina, neje	Follinuszé E.	Giulio Abadia	Várnay Jenő.
Guido, fiuk	Mártonfi R.	Pál ános	Kulcsár L.
Senardi	Hunyady J.	Orvos	Vihari Béla.

Kedvete este 7 és fél órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor: 1909. április hó 30-án, péntek:

1. Nincs frakkom. Kacagtató. — 2. Főkadász az északi tengeren. Természet után. — 3. Boszuvágyó szerelmes. Bohózat. — 4. A genfi tó. Természet után. — 5. Láthatatlan tolvaj. Kacagtató. — 6. Önfeláldozó apa. Életrajz. — 7. Aruló óra. Bohózat.

8. Végzetes bál.

Dráma. Irta: Maurice Donnay. Előadják a legelső párisi színházak művészei.

Előkészületen:

A francia forradalom.

3 felvonásban. 200 vetített és számos mozgófényképpel.

Irta: Pekár Gyula.

Előadások délután 6, este fél 8 és 9 órakor.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadások alatt a cs. és kir. 83. gyalogezred zenekara játszik. — Cukrászda.

NYILTTÉR.*

Nyilatkozat.

Igen tisztelt szerkesztő ur! Kérem b. lapjában közzétenni, hogy Hartmann bűnügyei ma befejezést nyertek azzal, hogy mindössze tulajdon elleni kihágásban lett hibásnak kimondva. Az indoklás kifejti: azért, mert alkalmazottaim nem fejtettek ki elég gondosságot az ócska-vas vételnél és így össze-vissza csupán 100 korona pénzbüntetés lefizetésére lettem marasztalva. A mióta szerencsés voltam a főnyereményt megütni, mindenfelé sűrűn foglalkoztak velem, sőt napokon át súlyos következményű büntetésekről hallottam városzerte híreket felőlem. Hallgattam. Most azonban meg voltak a főtárgyalások és kiderült, hogy engem semmiféle bűncselekmény sem terhel. Kérem ezt a nagyközönséggel tudatni. Nem a magam személye miatt, én sok mindenfelét tudok eltűrni, de nekem is vannak gyermekeim.

Arad, 1909. április hó 28-án.

1790

Kiváló tisztelettel:

Hartmann Samu.

Szivarka hüvelyek nagy választékban.

* Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő

Dr. Mann Adolf

ORVOS

lakását május 1-től
Salacz-utca 4. I. emelet

tette át.

1751

Rendel: délután 3—4 óráig.

Telephon 534

Naponta többször frissen pörkölt kávé

fűszer és illatszert KÁROS
SZAGÁTÓL mentesen

Csakis az

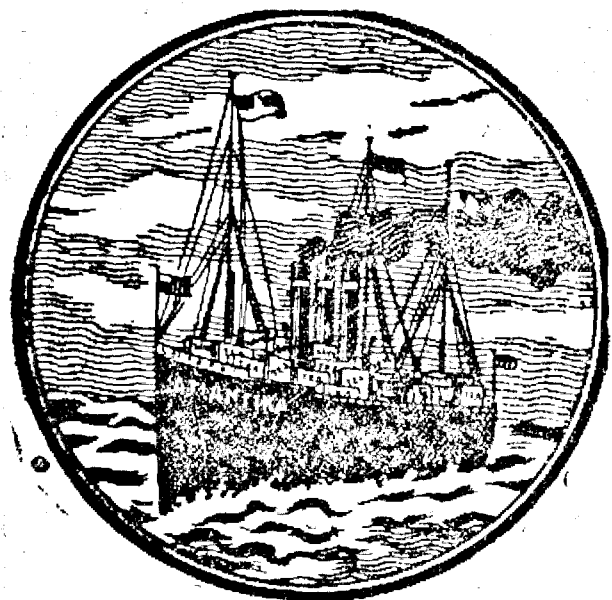
Atlantika

kávé és tea behozatalnál

KAPHATÓ.

421

Villanyüzemű kávépörkölőnk működésben látható a kirakatban.

Arad, Andrassy-tér 20. Fischer Eliz-palota.
Városi és megyei telefon 609.

MEGLEPŐ,
SZINTE CSODÁLATOS
GYÓGYEREDMÉNYEK

PARTAMASI
LITHIUM-GYÓGYVIZ

gyomor-, vese-, hólyag- és
bélbántalmaknál, valamint
asthma, bronchiale, kösz-
vény és húgysavas diathe-
sis eseteiben.

5841

KAPHATÓ: Nagy Farkas és
Fejér Gyula cégeknél Aradon.

TÜKÖRFÉNY S PARKETTET

= nyeriünk =

Vojtek és Weisz

parket viasza
használatától.

1 doboz 90 fillér.

201

Tyúkszemétől

mindenki megszabadul a Hajós-féle Anagallin használata által, nem piszkít, nem ragadós, kezelése igen egyszerű. Ara egy üvegnek utasítással együtt 70 fillér.

Fagyás

ellen kitűnő, a maga nemében páratlan jó hatású szer a „FRIGIN”. Ara egy üvegnek 70 fillér. Fagyviszketegséget és fagydaganatokat biztosan megszüntet.

Ideális

legjobb, legtartósabb gummi óvszer a „NITER”, a világ legjobb preservativa. — 6 darab egy eredeti dobozban 2 korona.

Dr. Székely Károly

aradi fogorvos „Odur” szájviz és fogpora egyedüli raktára. Egy üveg szájviz ára 2 korona, 1 doboz fogpor 1 korona.

Hajvesztő

„Depillar”. E csodahatású szerrel minden oly helyről, ahol a hajnöves alkalmatlan, mint az arc, nyak, kezek, azt egy pár perc alatt minden fájdalom nélkül eltávolítja. — Ara utasítással együtt 1 korona.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél: gyógyszertárban ARAD, Andrassy-tér 22. sz. a megyeházzal szemben.

Hajós Árpád

gyógyszertárban ARAD, Andrassy-tér 22. sz. a megyeházzal szemben.

Városi és megyei telefon 250. sz.

Költözők figyelmébe!

Éliás Lipót fia butorszállító cég szakavatott emberek alkalmazása és teljes jótállás mellett elvállal mindenféle költöztetéseket helyben és vidékre, nyitott és belül kárpitozott 6, 8, és 10 méter hosszúságú zárt butorszállító kocsival. 1305

Tisztelettel

ÉLIÁS LIPÓT FIA
butorszállító
Arad, Petőfi-utca 4. sz.

4.—909 Sp.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város központi választmánya ezennel közhírré teszi, hogy az aradvárosi választókerületben az országgyűlési képviselőválasztóknak a folyó évben kiigazított és az 1910. évben érvényes bírói ideiglenes névjegyzéke, az újonnan felvettek és kihagyottak névjegyzékével együtt az 1899. évi XV. t.-c. 146. és 151. §-ai értelmében 1909. évi május hó 5-ik napjától kezdve május hó 25-ik napjáig bezárólag a város-

háza tanácstermében közszemlére kitétetik.

Ezen névjegyzék ellen az 1874. évi XXXIII. t.-c. 44. (147) §-a értelmében felszólamlással élni és ezen felszólamlás ellen észrevételt tenni lehet.

Az ideiglenes névjegyzék kiigazítása iránt a felszólamlások folyó évi május hó 5-ik napjától folyó évi május hó 15-ig bezárólag, az azokra teendő észrevételek pedig folyó év május hó 16-tól május hó 25-ik napjáig Arad sz. kir. város polgármesterénél adandók be.

Arad sz. kir. város központi választmányának 1909. évi április hó 15-én tartott üléséből.

Varjassy Lajos, s. k.,
polgármester, közp. vál. elnök.

Hirdetmény

11312—1909.

Hirdetmény

A m. kir. honvédelmi miniszteriumnak rendelete nyomán ezenel közhírré tesszük, hogy a fiu-mei cs. és kir. haditengerészeti akadémiában az 1909—1910 tanév kezdetén előreláthatólag több részint díjmentes, ingyenes, féldíjmentes kincstári, illetve fizetéses és alapítványi hely fog betöltetni.

A részletes pályázati feltételek a városi katonaugyosztályban betekinthetők.

Arad, 1909. április hó 10.

A városi tanács.

MEGHÍVÓ.

A „Déznai népbank részvényegyesület felsz. alatt” t. üzletrészesei ezennel meghívotnak a rendkívüli közgyűlésre,

mely f. évi május hó 28-án d. e. 11 órakor Déznán, a „Déznai takarékpénztár részvénytársaság” helyiségében fog megtartatni.

Tárgysorozat:

1. A felszámoló jelentése a felszámolás és a végszámadások eredményéről.
2. A „Déznai népbank részvényegyesület”-nek megszűnésének kimutatása.
3. Határozat hozatala az egyesület könyveinek hová letéteményezése tárgyában.
4. A felszámoló és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
5. Esetleges indítványok.

Kelt Déznán, 1909. évi április hó 25-én.

Dr. Suciu János, s. k.
elnök.

Bevételei. Kimutatás a végszámolás eredményéről. Kiadás.

Az 1909. évi december hó 31-én lezárt mérleg „Activ” vagyona készpénzben befolyt	20.113,99	Kifizetett üzletrészek	281,40
		takarékbetétek	19.732,19
		10%-os tőke kamat- adó	51,92
		Kifizetett végszámolási költ- ségek	48,48
		Kor.	20.113,99
		Kor.	20.113,99

Kelt Déznán, 1909. márczius hó 31-én.

Milán Zaharias, s. k., igazgató. Micula Gergely, s. k. könyvvizsgáló.

FELSZÁMOLÓK:

Adzsó Vasille, s. k. Covaci Pintea, s. k. Rafta Teodosius, s. k. Faur Juon, s. k. Tiria János, s. k.

Ezen kimutatást a fő- és mellékkönyvekkel összeegyeztetvén, mindenben helyesnek találtuk.

Déznán, 1909. április hó 25-én.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Kocs Terentia, s. k. Bodea Fabriciu, s. k. elnök. Ardelean Iódon, s. k. Terentia Costea, s. k.

APRO HIRDETÉSEK.

Akinek

ismeretség híján
házassárra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, ispanra, gazdatisztra, kulcsárra, vinczellérre, kertészre,
kulcsárra, gazdaszoyra, szakácsnőre, szobaleányra, házi- vagy írodaszolgára, pénzeszedőre, házmesterre, stb.-re van szüksége.

Aki

bérbeadni kíván
birtokot, házat, vadászterületet,
kocsit, lovat, halászatot, telket,

Aki

eladni kíván
butort, zongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát,
üzletet, műhelyt, lakást, stb.; vagy

Aki

mindezeket vétel vagy bérbevétel céljából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban értezt, ha az

"ARADI KOZLONY"

kis hirdetési

rovátat használja.

Eladó kávémérés.

Egy jó forgalmu kávémérés más vállalat miatt azonnal eladó. Lázár Vilmos-utca 3. sz. 1789

Francia és német nyelvet

elméletileg, valamint társalgási modorban tanít legújabb módszer szerint. Cim a kiadóhivatalban. 1759

Kétszárnyu nagykapu

jó karban, olcsón eladó. Bővebbet Stern Cecilia, Forray-utca 2. 1733

Üres szobát keresek

az Andrassy-tér vagy annak közelében, ajánlatot Singer Sándor üzletébe kérek, Andrassy-tér 16., divatüzletben. 1785

Szöllőkaró

száraz, bármily mennyiségben legolcsóbban kapható Cukor Lászlónál, Aradon és Lippán. 1782

Fényképezeti cikkek.

Bármily gyártmányu fényképező gépeket előnyös részletfizetésre. Fényképezeti lencsék bármely minőségben, s az összes fényképezeti kellékek és újdonságok rendkívüli előnyárban. Bloch H. papírkereskedése és könyvnyomdája. Fényképezeti cikkek gyári rak-tára. Telefon 126. sz. 600 oldalas árjegyzék kívánatra ingyen. Vidéki rendelésekhez részletes használati utasítás és újdonságok ismertetése lesz mellékelve. 1215

Milán szerb király élete

és szerelmei, írta Georgevits Vidan volt szerb miniszterelnök. Német kiadásban kapható Ingusz I. és Fia könyvkereskedésében Arad. Telefon 517. 178

Keresek vidéken

jobb forgalmu vendéglőt vagy egy jobb korcsmát vagy kantint haszonbérbe italmérséssel. Vagy egy nagyobb italmérést óvadékkal. — Rabotka vendéglős, Kurtics. 1622

Eladó magánlak

6 szoba, fürdőszoba, nagy kert. Tökölly Imre-utca (Halász-utca) 45. sz. 1681

50 éves uriember

keres megfelelő bizalmi állást. Szükség esetén óvadékkal is rendelkezik. Cim a kiadóban. 1719

Új zsebkiadásu albumok!

Operet-album, Fráter műsor-dalok, Caharet-dalok, Tancdarabok, Kurucdalok új zsebalaku kiadása, melyek a Fráter féle nótáskönyv mintájára csupa elsőrendű zeneszámokból vannak összeállítva, kitűnő letétben, 2 koronájával kaphatók Kerpel Izsó könyvkereskedésében, Aradon. Vidékre 2 kor. beküldése ellenében bérmentve. 262

Jég

kapható háztartási célokra naponta házhoz szállítva. Petőfi-u. 7a. — Telephon 199. sz. 1292

Jégszekrény,

jéggel együtt, részletre kapható Husserl Manó jégszekrénygyára Arad Szt.-Pál-utca 11. Telefon 348. 1524

Városi és megyei telefon 290. szám.

Figyelem!

Van szerencsém a nagyközönség szíves figyelmét felhívni, hogy szállítási üzletemet Arad, Petőfi-utca 13. sz. alá helyeztem át.

Elvállalok helyben és vidékre butor és más áruk szállítását jótállás mellett, — butorcsomagolást is legjutányosabb árak mellett.

Szolid kiszolgálás!

Kitűnő tisztelettel

Deutsch Samu,

1550 butor-szállító,
Arad, Petőfi-u. 13.

Hentesek, mészárosok, vendéglősök figyelmébe!

Ajánlom kipróbált szerkezetű, szabadalmazott

Jégszekrény raktáromat.

Tervezek és készítek sörkímérő szekrényeket szénsav- és légnymással.

Husserl Manó

Jégszekrénygyár 1141

Arad, Szt.-Pál-utca II. sz.

A nagyérdemű közönséget a tavaszi évad beálltával van szerencsém értesíteni, hogy saját készítésű

nap- és esernyő raktáromat

a legújabb divattal dusan felszereltem és úgy mint eddig, ezután is igyekezni fogok a nagyérdemű hölgyközönség legkényesebb igényeit kielégíteni.

Javításokat és új áthuzásokat is igen jutányosan és pontosan készítek.

Eddigi nb. partfogásukat megköszönve, kérem azt számomra a jövőben is fentartani. — Kivaló tisztelettel

Nassan R.

nap- és esernyő üzlete 1721

Arad, Szabadság-tér 19. sz.

Olcsó koszt.

Egy ebéd: Leves, hus garnirunggal és főzelék 30 kr.

Zona borjupörkölt 8 krajcár.

Kóser libazsir különként 1 forint 30 kr.

Érmelléki diószegi hegyi fehér és schiller bor egy liter 32 kr.

Czitrom Janka

vendéglős 1758

Szent Pál-utca 2. sz.

Park vendéglő!

Ujjonnan berendezett utcai terrasszal bíró találkozási hely. Jó borok, kitűnő sör és izletes magyar konyha!

Házi-koszt bérletre.

Erzsébet-körut

az igazságügyi palotával szemben. 1787

Veszek és eladok

uraságoktól keveset használt férfi ruhákat, butorokat, kályhák, ócska vasat, rezet, fém-árukat s fürdőkádakat.

Állandóan kapható

nálam alig használt, elegáns kredenc, feiler, ebédő és hálószoba berendezés.

Kívánatra házhoz is megyek.

Herzfeld Gyula

Asztalos Sándor-utca (Izr. templom-épület.) 1718
Telefon 348. szám.

Permetező javítások elfogadtatnak.

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb gyári áron.

A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak, héjak és egyéb tisztátalanságok azonnal továbbittatnak, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéséért 8 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendők

Golyo szelepekkel. Közsegeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros viz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működéséért 8 évi jótállás (ingyen javítás), hozzá való országos egység-s csavarok és a legjobb minőségű belül gummizott kendercsövek a legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzávaló

csövekkel olcsóbbak és jobbak, mint bármely más vagy külföldi gyáré.

Hönig Ottó

M. királyi szabadalmazott tüzi fecskendők és szivattyu készítő.

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

10772—909. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszteriumnak rend lete nyomán ezenel közhírré tesszük, hogy a m. kir. honvéd főreáliskolában és a honvéd-Ludovica-Academiában az 1909—1910. tanév kezdetén több részint teljesen díjmentes, részint féldíjmentes államköltséges, illetőleg alapítványos és fizetéses hely fog betölteni.

A részletes pályázati feltételek a városi katonai ügyosztályban betekintheők.

Arad szab. kir. város tanácsának, 1909. évi április hó 3-án tartott üléséből.

A városi tanács.